

PATVIRTINTA:

Generalinio direktoriaus

2025- ____

įsakymu Nr. ____

**DARBUOTOJŲ SAUGOS, PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS, APLINKOS APSAUGOS IR
FIZINĖS SAUGOS REIKALAVIMŲ VYKDYMO KONTROLĖS TVARKA
VYKDANT DARBUS AB „KN ENERGIES“ TERITORIJOJE**

I. BENDROJI DALIS

1. Akcinė bendrovė „KN Energies“ (toliau – Užsakovas) Rangovo darbuotojų saugos, priešgaisrinės saugos, aplinkos apsaugos ir fizinės saugos (toliau – saugos) reikalavimų vykdymo kontrolę atlieka vadovaudamasi Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu, Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymu, Aplinkos apsaugos įstatymu ir poįstatyminiais teisės aktais, Užsakovo Suskystintųjų gamtinių dujų (toliau – SGD) ir Skystų produktų energijos terminalų (toliau – SEPT) apsaugos ir leidimų sistemos nuostatais, Užsakovo SGD ir SEPT fizinės saugos tvarkomis bei kitais Užsakovo vidiniais norminiais aktais.
2. Rangovo paskirtas atestuotas darbų vadovas yra Rangovo įgaliotas asmuo visais Rangovo ir/ar jo subrangovų saugos klausimais, kuris turi teisę Rangovo ar/ir subrangovų darbuotojams duoti privalomus vykdyti nurodymus saugos klausimais, vadovauja jiems bei yra atsakingas už jų veiksmus. Apie paskirtą darbų vadovą ir jo kontaktinius duomenis Rangovas privalo raštu informuoti Užsakovą ne vėliau kaip iki darbų vykdymo pradžios.
3. Prieš darbų atlikimą Rangovas privalo instrukuoti savo ir/ar subrangovų darbuotojus saugos klausimais, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu ir Lietuvos Respublikos Priešgaisrinės saugos įstatymu, Aplinkos apsaugos bei Užsakovo pateiktomis instrukcijomis, procedūromis, kurios yra prieinamos www.kn.lt puslapio skiltyje „Informacija rangovams“.
4. Užsakovo atstovai turi teisę tikrinti Rangovą, kaip jis ir jo darbuotojai vykdo saugos reikalavimus Užsakovo teritorijoje. Užsakovo atstovais laikomi:
  - 4.1. įmonės vadovas ir jo pareigas vykdantis darbuotojas,
  - 4.2. tarnybų vadovai,
  - 4.3. skyrių vadovai, specialistai ir kiti darbų priežiūrą vykdantys darbuotojai.

II. VEIKSMAI SAUGOS PAŽEIDIMŲ ATVEJU

5. Užsakovo atstovas, pastebėjęs Rangovo darbuotojus nevykdančius saugos reikalavimų:
  - 5.1. kai kyla tiesioginė grėsmė žmonių sveikatai ar gyvybei, pavojus užteršti aplinką – nedelsiant sustabdo darbus;

- 5.2. informuoja Rangovą raštišku nurodymu, kuriame aprašo pažeidimą, priemones, kurių būtina imtis, laikotarpį, per kurį pažeidimas turi būti pašalintas, ir sutartinio atlygio sumažinimo dydį už nustatytą pažeidimą:
- 5.2.1. už ugnies, šaltųjų ir kitų pavojingų darbų atlikimą, neturint Užsakovo išduoto raštiško leidimo šiems darbams – 1000 eurų,
- 5.2.2. už apsvaigusio nuo alkoholio (kai etanolio koncentracija iškvepiamame ore arba kraujyje, šlapime, seilėse ar kituose organizmo skysčiuose yra didesnė kaip 0,00 promilės), narkotinių ar psichotropinių medžiagų darbuotojo atvykimą į Užsakovo teritoriją, minėtų medžiagų įsinešimą į Užsakovo teritoriją arba jų vartojimą – 1000 eurų,
- 5.2.3. už Užsakovo atstovo teisėto nurodymo priemonių nevykdymą – 500 eurų,
- 5.2.4. už pastolių statymo ir naudojimosi taisyklių pažeidimą – 300 eurų,
- 5.2.5. už priemonių, reikalingų saugiai atlikti darbą (kopėčių, aptvarų, priedangų ir kitų), nenaudojimą – 200 eurų,
- 5.2.6. už dujų balionų saugaus naudojimo taisyklių pažeidimą – 200 eurų,
- 5.2.7. už apsaugos nuo elektros, suvirinimo įrangos naudojimo taisyklių pažeidimą – 200 eurų,
- 5.2.8. už rūkymą tam neskirtose vietose – 200 eurų,
- 5.2.9. už aplinkos apsaugos reikalavimų pažeidimus – atliekų tvarkymą, cheminių medžiagų ir cheminių mišinių netinkamą naudojimą, aplinkos (dirvožemis, paviršinis ir požeminis vanduo) užteršimą cheminėmis medžiagomis, nustatytų triukšmo lygių viršijimą ir pan. – 150 eurų,
- 5.2.10. už buvimą įrenginiuose ir/ar teritorijose, kurie nėra Rangovo darbuotojų darbo vieta – 100 eurų,
- 5.2.11. už kėlimo kranų saugaus naudojimo taisyklių pažeidimą – 100 eurų,
- 5.2.12. už nesinaudojimą būtinomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (šalmais su smakro dirželiais, apsauginiais akiniais, saugos aprašais, pirštinėmis, darbo drabužiais ir kitomis) – 100 eurų,
- 5.2.13. už kelių eismo taisyklių pažeidimą arba Užsakovo teritorijoje esančių kelio ženklų nepaisymą – 100 eurų,
- 5.2.14. už neteisingą darbo įrankių naudojimą – 100 eurų,
- 5.2.15. už netvarkingą darbo vietą – 100 eurų,
- 5.2.16. už Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Sveikatos apsaugos ministerijos ir Užsakovo nustatytų saugos reikalavimų nesilaikymą ekstremaliosios situacijos ir karantino metu – 100 eurų,
- 5.2.17. už Rangovo darbuotojo asmeninio leidimo būti Užsakovo teritorijoje neturėjimą su savimi, ar bandymą patekti į teritoriją su kito asmens leidimu – 50 eurų ir/arba leidimo patekti į Užsakovo teritoriją panaikinimas,
- 5.2.18. už Rangovo darbuotojui išduoto leidimo negražinimą Užsakovui iki galutinio darbų priėmimo-perdavimo akto pasirašymo – 25 eurai (1 vnt.),
- 5.2.19. už Rangovo nepranešimą apie įvykusį nelaimingą atsitikimą ir/ar sveiktos incidentą kai kreiptasi į gydymo įstaigą atvejus – 500 eurų,
- 5.2.20. už Rangovo mėnesinės įvykių statistikos nepateikimą iki 12 punkte nurodyto termino – 500 eurų.
6. Gavęs Užsakovo nurodymą, Rangovas per nurodytą laiką turi imtis visų priemonių, reikalingų nurodytiems pažeidimams pašalinti. Jei Rangovas nesugeba to padaryti, darbų dalis, kuriai nurodyme numatytos priemonės nėra įvykdytos, yra stabdoma. Darbai gali būti atnaujinti tik gavus raštišką Užsakovo leidimą.

7. Visas Užsakovo išlaidas, susijusias su darbų stabdymu, kai jie stabdomi dėl saugos pažeidimo, privalo padengti Rangovas. Darbų užbaigimo terminai dėl darbų ar jų dalies sustabdymo, kai dėl to kaltas Rangovas, nepratęsimi, išskyrus Sutartyje numatytus atvejus.

8. Užsakovo atstovui nustačius saugos pažeidimą, aprašytą šios tvarkos 5.2.1-5.2.20 punktuose, Užsakovas gali nurodyti Rangovui pašalinti pažeidimą įvykdžiusį Rangovo darbuotoją iš Užsakovo teritorijos. Tuo atveju Rangovas privalo grąžinti saugos reikalavimus pažeidusio Rangovo darbuotojo asmeninį leidimą į Užsakovo leidimų biurą.

9. Šios tvarkos 5.2.1. – 5.2.20 punktuose nurodytos baudos skiriamos už kiekvieną nustatytą saugos pažeidimo atvejį. Saugos pažeidimo pasikartojimo atveju arba neįvykdžius Užsakovo nurodymo pašalinti pažeidimą, iš Rangovo sutartinio atlygio gali būti vienašališkai išskaityta papildoma 1500 (tūkstančio penkių šimtų) eurų dydžio bauda už kiekvieną pakartotinį to paties pažeidimo atvejį. Skiriant baudą atsižvelgiama į Rangovo kaltę bei kitas pažeidimo padarymui reikšmingas aplinkybes.

III. SU DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA SUSIJUSIŲ ĮVYKIŲ REGISTRAVIMO TAISYKLĖS

10. Rangovas turi pareigą registruoti žemiau nurodytus su darbuotojų sauga ir sveikata susijusius įvykius:

10.1. Nelaimingus atsitikimus darbe (kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme).

10.2. Sveiktos incidentus kai kreiptasi į gydymo įstaigą (įvykis darbe dėl kurio darbuotojas patiria žalą sveikatai ir kreipiasi į gydymo įstaigą, bet nepraranda nedarbingumo).

10.3. Vos neįvykusius nelaimingus atsitikimus darbe (tai nenumatyta situacija ar įvykis, susijęs su darbu kai nesužeidžiamas nei vienas darbuotojas, bet galėjo baigtis, nors taip ir neatsitiko, darbuotojo trauma ir/ar liga arba kai dėl darbuotojo traumos, gautos per šį įvykį, reikalinga tik pirmoji pagalba).

10.4. Nesaugias darbo sąlygas – bet kokia būklė, aplinka ar situacija, kuri dėl elektros, cheminių, biologinių, fizinių, mechaninių, administracinių ir aplinkos veiksnių padidina avarijų, incidentų, nelaimingų atsitikimų, gaisrų atsiradimo, aplinkos užteršimo riziką.

10.5. Nesaugus veiksmas – bet koks darbuotojo veiksmas ar neveikimas, neatitinkantis visuotinai pripažintų saugaus darbo metodų, nurodytų standartų ar nurodyto darbo atlikimo būdo ir kuris gali sukelti ar reikšmingai įtakoti nelaimingus atsitikimus, įrangos gedimus, technologinio proceso sutrikimus, aplinkos taršą, kitus saugos incidentus.

11. Rangovo įsipareigojimas visą sutarties galiojimo laikotarpį kas mėnesį teikti KN saugos specialistams darbuotojų saugos ir sveikatos įvykių statistiką už praėjusį mėnesį pagal kiekvieno mėnesio 8 dieną siunčiamą automatinį pranešimą iš el. pašto trcf_service@kn.lt, su nuoroda į skaitmeninę duomenų teikimo platformą. Į statistiką turi įeiti aukščiau išvardintų saugos ir sveikatos incidentų praėjusio

mėnesio skaičius bei Rangovo darbuotojų praėjusį mėnesį išdirbtų KN teritorijoje valandų skaičius.

13. Rangovo įsipareigojimas per greičiausiai įmanomą laikotarpį **po nelaimingo atsitikimo KN teritorijoje** atsiųsti KN saugos specialistams el. pašto adresu sauga@kn.lt detalią informaciją apie nelaimingą atsitikimą.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Rangovas yra atsakingas už visų vykdant Sutartį su Užsakovu darbus vykdančių Rangovo darbuotojų ir Rangovo pasitelktų subrangovų darbuotojų informavimą apie šią tvarką ir privalo nurodyti jiems visokeriopai bendradarbiauti su Užsakovo atstovais saugos klausimais.

SAUGAUS PATEKIMO Į AB „KN ENERGIES“ OBJEKTUS INSTRUKCIJA

NR. INSS007

VERSIJA 7

INSTRUCTIONS FOR SAFE ACCESS TO AB "KN ENERGIES" TERMINALS

Turiny

1.TAIKYMO SRITIS	3
2.NUORODOS	3
3. ATSAKOMYBĖ	3
4. SAUGOS REIKALAVIMAI	3
5. ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS (AAP)	4
6. ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ	9

Veiklos sritis	14. Valdyti saugas (aplinkos, darbų, gaisrinę, civilinę, procesų) ir sveikatą
Procesų grupės pavadinimas	14.2. Valdyti darbuotojų saugą ir sveikatą
Proceso savininkas	Verslo atsparumo direktorius
Proceso vadovas	Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vadovas
Dokumento rengėjas	Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vadovas

1. TAIKymo SRITIS

- 1.1. Ši Instrukcija taikoma visiems KN darbuotojams.
- 1.2. KN svečiams, lankytojams, rangovinėms organizacijoms (toliau – Rangovas), atliekančioms statybos, remonto, projektavimo, produktų transportavimo, tiekimo, apsaugos ir kt. darbus KN objektuose.

2. NUORODOS

- 2.1. Ši Instrukcija neapima ir nepanaikina kitų LR galiojančių įstatymų ir vidinių KN norminių dokumentų (instrukcijų, taisyklių, nuostatų ir pan.), kurie reglamentuoja konkrečių darbų atlikimo tvarką.

3. ATSAKOMYBĖ

- 3.1. Visi KN darbuotojai atsakingi už šios Instrukcijos reikalavimų laikymąsi lankantis ar dirbant KN objektuose.
- 3.2. KN darbuotojai, organizuojantys rangovinių organizacijų ar klientų lankymąsi ir darbą KN objektuose, yra atsakingi už šios Instrukcijos pateikimą rangovinėms organizacijoms ar klientams.

4. SAUGOS REIKALAVIMAI

- 4.1. Žmonių į/išėjimas, transporto į/išvažiavimas, materialinių vertybių į/išvežimas leidžiamas tik per kontrolinius apsaugos punktus (postus), gavus atitinkamus leidimus.
- 4.2. Į teritoriją neįleidžiami neblaivūs, veikiami narkotinių, psichotropinių ar kitų svaigųjų medžiagų asmenys arba siekiantys įsinešti tokias medžiagas asmenys.
- 4.3. Visus svečius teritorijoje nuolatos turi lydėti žinantis KN saugos reikalavimus KN atstovas.
- 4.4. Atviros ugnies naudojimas KN objektuose yra draudžiamas. Rūkyti leidžiama tik tam specialiai įrengtose ir pažymėtose vietose.
- 4.5. Filmuoti, fotografuoti ar naudoti kitus elektrinius prietaisus be leidimo draudžiama.
- 4.6. Atviros ugnies ar elektrinių prietaisų naudojimas galimas tik gavus raštišką darbų leidimą, kuris išduodamas remiantis atitinkamomis KN patvirtintomis instrukcijomis.
- 4.7. Į potencialiai sprogia aplinką, pažymėtą ženklu galima įeiti tik su specialia elektrostatinio krūvio nekaupiančia apranga ir avalyne. Aprangos reikalavimai pateikti 2 pav.

- 4.8. Lankantis ar dirbant KN objektuose būtina atkreipti dėmesį į informacinius, draudžiamuosius ar kitus ženklus bei laikytis šių ženklų reikalavimų.
- 4.9. Priplaukimas plaukiojančiomis priemonėmis prie SGD terminalo krantinės galimas tik iš anksto suderinus su SGD terminalo apsauga, ir tik prie aptarnavimo platformos.
- 4.10. Esant nepalankioms oro sąlygoms (stiprus vėjas, apledėjimas ar ledonešis) kuomet nėra galimybės prisišvartuoti prie aptarnavimo platformos, svečių ir lankytojų lankymasis ant SGD krantinės yra draudžiamas. Šis draudimas yra netaikomas, jei interesantų lankymasis susijęs su terminalo eksploatacija ir yra būtinas dėl gamybinio būtinumo, siekiant užtikrinti nepertraukiamą SGD terminalo eksploataciją.
- 4.11. Vykstant **plaukiojančiomis priemonėmis** į SGD terminalą būtina dėvėti gelbėjimosi liemenę viso plaukimo metu (šis reikalavimas netaikomas, jei į krantinę vykstama specialiai keleiviams gabenti pritaikytu laivu). Esant nepalankioms oro sąlygoms – kai vidutinis vėjo stiprumas didesnis negu 10 m/s, gelbėjimosi liemenę *rekomenduojama* dėvėti ant krantinės visą laiką (išskyrus būnant ar atliekant darbus pastatų viduje). Kai vidutinis vėjo stiprumas didesnis negu 15 m/s, gelbėjimosi liemenę *būtina* dėvėti ant krantinės visą laiką (išskyrus būnant ar atliekant darbus pastatų viduje).
- 4.12. Saugus personalo gabenimas plaukiojančiomis priemonėmis, įlaipinimas, išlaipinimas:
- 4.12.1. Visas personalas (svečiai, rangovai, KN darbuotojai, VST pareigūnai, ir kt.) į SGD terminalą yra transportuojami naudojantis rangovų plaukiojančiomis priemonėmis;
- 4.12.2. Personalas įlaipinamas/išlaipinamas į/iš plaukiojančios priemonės galimas TIK ją pilnai prisišvartavus prie personalo įlaipinimui/išlaipinimui skirtos krantinės ir TIK su atsakingų asmenų (įgulos) leidimu, jiems įsitikinus, kad įlaipinimas/išlaipinimas yra saugus;
- 4.12.3. Plaukiojančioje priemonėje visas transportuojamas personalas PRIVALO laikytis įgulos nurodymų.

5. ASMENINĖS APSAUGOS PRIEMONĖS (AAP)

- 5.1. Visos asmeninės apsauginės priemonės turi atitikti ES reikalavimus ir turi turėti atitikties CE žymą arba sertifikatą, įrodantį, kad jos atitinka galiojančių darbuotojų saugos ir sveikatos norminių aktų reikalavimus.
- 5.2. Būtinios AAP, patenkančios į KN objektų teritorijas (netaikoma patekimui į potencialiai sprogiai aplinką ir technologinius įrenginius) (1 pav.):
- 5.2.1. apsauginis šalmas,

5.2.2. apsauginiai akiniai,

5.2.3. gero matomumo liemenė ar striukė su gero matomumo spalvomis.

1 pav. Būtinės AAP patenkant į KN objektų teritorijas (netaikoma patekimui į potencialiai sprogia aplinką ir technologinius įrenginius)

5.3. KN darbuotojai gali eiti geltonomis įstrižomis juostomis pažymėtais takais be asmeninių apsaugos priemonių šiais atvejais:

5.3.1. darbininkų kategorijos darbuotojai:

5.3.1.1. pamainų pasikeitimo metu eidami į pamainą nuo praėjimo postų iki persirengimo patalpų;

5.3.1.2. pamainų pasikeitimo metu ir pasibaigus dieninei pamainai išeidami po pamainos nuo persirengimo patalpų iki praėjimo postų;

5.3.2. Mechanikos skyriaus darbuotojai, eidami tiesiai iš mechanikos dirbtuvių kalvės išėjimo į centrinį praėjimo postą ir atgal.

5.3.3. Elektros-automatikos skyriaus darbuotojai, eidami:

5.3.3.1. nuo KNT automatikos įrenginių patalpos durų iki dispečerinės durų (prie objekto Nr. 19) ir atgal;

5.3.3.2. nuo automatikos inžinierių darbo patalpų durų iki centrinio praėjimo posto ir atgal.

5.3.4. Vandens tvarkymo ir kokybės kontrolės skyriaus darbuotojai, eidami nuo nuotekų laboratorijos įėjimo iki nuotekų operatorinės įėjimo (prie objekto Nr. 64) ir atgal.

5.4. Būtinės AAP, patenkant į KN technologinius objektus (įskaitant patekimą į potencialiai sprogia aplinką) (2 pav.):

- 5.4.1. apsauginis šalmas su smakro dirželiu (apsauginį šalmą be smakro dirželio leidžiama naudoti tik einant teritorijoje pėsčiųjų takeliais, ne technologiniuose objektuose ar zonose),
- 5.4.2. apsauginiai akiniai,
- 5.4.3. darbo rūbai (kelnės, švarkas; striukė (šaltuoju metų laiku), kombinezonas, marškinėliai ilgom rankovėm (karštuoju metų laiku)), atitinkantys standartus EN ISO 1149 ir EN ISO 11612:

EN 1149

EN ISO 11612

- 5.4.4. saugi antistatinė avalynė (S3).

2 pav. Būtinės AAP, patenkančios į KN technologinius objektus (įskaitant patekimą į potencialiai sprogia aplinką)

- 5.5. Rangovo darbuotojai, dirbantys KN objektuose, turi dėvėti darbo rūbus, pagal kuriuos būtų nesunku nustatyti, kokiam rangovui priklauso darbuotojas, t. y. ant darbo rūbų turėtų būti nurodytas rangovo pavadinimas ir/ar prekių/paslaugų ženklas. KN darbuotojams, rangovui, svečiui ar lankantis statybvietyje ir KN objektuose, nepatenkant į technologinių įrenginių zonas ar potencialiai sprogia aplinką privaloma dėvėti AAP, nurodytas 1 pav.
- 5.6. Bitumą vežantiems ir krovos operacijoje dalyvaujantiems vairuotojams bei KN darbuotojams būtinos AAP (3 pav.):

3 pav. Būtinos AAP bitumo krovos metu, patenkant į KN technologinius objektus (neįskaitant patekimo į potencialiai sprogia aplinką)

5.7. SGD (suskystintas gamtines dujas) vežantiems ir krovos operacijoje dalyvaujantiems vairuotojams bei KN darbuotojams būtinos AAP (4 pav.):

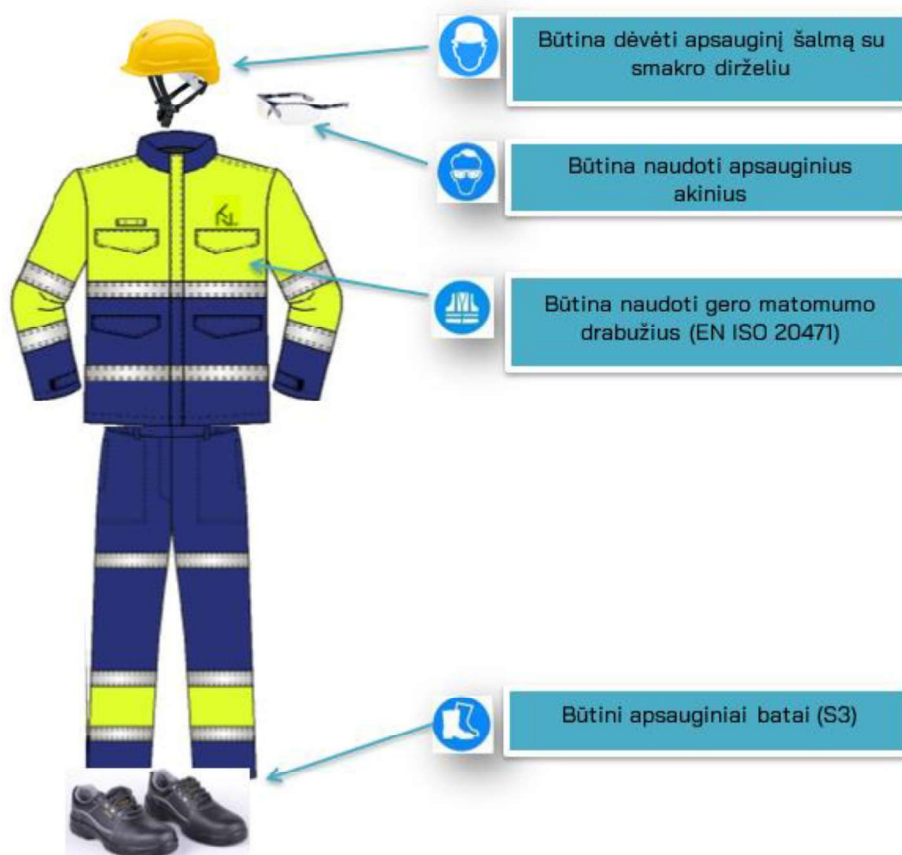

4 pav. Būtinos AAP SGD krovos metu, patenkant į KN technologinius objektus (įskaitant patekimo į potencialiai sprogia aplinką)

5.8. Kitiems rangovams ir vairuotojams vežantiems nesprogius produktus patenkant į technologinių įrenginių zonas, bet nepatenkant į potencialiai sprogia aplinką, būtinos AAP (5 pav.):

SAUGAUS PATEKIMO Į AB „KN ENERGIES“ OBJEKTUS INSTRUKCIJA

5 pav. Būtinės AAP, patenkant į KN technologinius objektus (neįskaitant patekimo į potencialiai sprogia aplinką)

- 5.9. Svečiams ir lankytojams, lankantiems KN objektus, išduodamas apsauginis šalmas turi būti ryškios gerai matomos spalvos (oranžinė, geltona ar pan.), ant šalmo turi būti užrašas „Svečias“.
- 5.10. Klausos apsaugos priemonės būtina naudoti tik tose vietose, kur triukšmas viršija higienos normų leistinas ribas (tokios vietos yra pažymėtos atitinkamais ženklais).

6. ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ

- 6.1. Skyrių vadovai atsakingi už šioje Instrukcijoje nustatytų reikalavimų įgyvendinimą ir kontrolę savo skyriuje.
- 6.2. Už šios Instrukcijos peržiūrą ir atnaujinimą atsakingas Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vadovas.
- 6.3. Instrukcija peržiūrima esant poreikiui, bet ne rečiau kaip kartą per 3 (trejus) metus.

PATVIRTINTA
AB „KN Energies“
Generalinis direktorius
Darius Šilenskis
2025-04-07

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

NR. INSS103

VERSIJA 1

SAFETY INSTRUCTION FOR COLD WORK

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

TURINYS

1. TAIKYMO SRITIS.....	3
2. NUORODOS.....	3
3. SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI.....	4
4. DARBUOTOJŲ PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖS.....	5
5. ĮRANKIAI, MATAVIMO PRIETAISAI, ĮRANGA.....	9
6. SAUGOS REIKALAVIMAI.....	9
7. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO.....	9
8. PARUOŠIAMIEJI DARBAI.....	12
9. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI DARBO METU.....	13
10. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI YPATINGAIS (AVARINIAIS) ATVEJAIS.....	14
11. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI, BAIGUS DARBĄ.....	15
12. ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ.....	15

Veiklos sritis	14. Valdyti saugas (aplinkos, darbų, gaisrinę, civilinę, procesų) ir sveikatą
Procesų grupės pavadinimas	14.2. Valdyti darbuotojų saugą ir sveikatą
Proceso savininkas	Verslo atsparumo direktorius
Proceso vadovas	Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vadovas
Dokumento rengėjas	Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vadovas

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

1. TAIKYMO SRITIS

1.1. Šaltųjų darbų (toliau - Darbai) saugaus atlikimo instrukcijos (toliau – Instrukcija) paskirtis yra nustatyti saugos reikalavimus šaltųjų darbų atlikimui.

1.2. Instrukcijos reikalavimai privalomi AB „KN Energies“ (toliau - KN) darbuotojui ir rangovui, organizuojančiam, planuojančiam ir (arba) atliekančiam šaltuosius darbus KN teritorijoje - vykdant šaltuosius ir išhermetinimo darbus sprogimui potencialiai pavojinguose objektuose.

1.3. Šios instrukcijos reikalavimai negalioja:

1.3.1. darbams uždaroje erdvėje;

1.3.2. administracinėse ir buitinėse patalpose;

1.3.3. elektros skirstylose ir transformatorinėse;

1.3.4. remontinėse patalpose;

1.3.5. laboratorijose;

1.3.6. garažuose;

1.3.7. antros kategorijos šaltiems darbams atliekamiems pagal įrenginių eksploataavimo instrukciją.

2. NUORODOS

2.1. Šios Instrukcijos reikalavimai vykdomi vadovaujantis kartu su šiais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir KN veiklą reglamentuojančiais dokumentais (su vėlesniais pakeitimais):

Saugaus darbo potencialiai sprogioje aplinkoje instrukcija INSS044 – nustato darbuotojų, dirbančių KN terminalų potencialiai sprogioje aplinkoje, minimalius saugos ir sveikatos reikalavimus, supažindina darbuotojus su pavojų nustatymu ir rizikos įvertinimu potencialiai sprogiose aplinkose.

Ugnies ir šaltųjų darbų leidimo parengimo ir uždarymo procedūra PRC096 - nustato AB KN Energies darbų organizavimo išduodant leidimą ugnies ar šaltiesiems darbams reikalavimus, leidimo parengimo, darbų užbaigimo ir leidimo uždarymo tvarką.

Atliekų valdymo procedūra PRC024 – nustato KN veiklos metu skyriuose/padaliniuose susidarančių atliekų identifikavimo, rūšiavimo, ženklinimo, laikinojo laikymo, reikalavimus sutarčių su atliekų tvarkytojais sudarymui, atliekų perdavimą atliekų tvarkytojams, atliekų naudojimo bei susidariusių ir tvarkomų atliekų apskaitos tvarką, kuria privalo vadovautis Darbų metu ir apie susidariusių atliekų kiekį informuoti Aplinkos inžinierių.

Paslaugų teikėjams taikomų bendrųjų aplinkos apsaugos reikalavimų instrukcija INSA001 – nustato aplinkos apsaugos reikalavimus Rangovams, kuriais privalo vadovautis atlikdami Darbus.

Pavojingos energijos izoliavimo, rakinimo ir žymėjimo instrukcija INSS067 – nustato saugos ir sveikatos reikalavimus, apsaugančius KN darbuotojus ir rangovus nuo įrenginiuose esančios ar galinčios atsirasti pavojingos energijos, atliekant įrenginių priežiūros, remonto ir modernizavimo darbus.

Darbų aukštyje saugaus atlikimo instrukcija INSS039 – nustato reikalavimus darbuotojams, atliekantiems darbus aukštyje arba aukštalipio darbus.

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

Neelektrotechninio personalo, eksploatuojančio elektros įrenginius, saugos ir sveikatos instrukcija INSS062 – nustato saugos ir sveikatos reikalavimus eksploatuojant elektros įrenginius.

3. SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

3.1. Instrukcijoje naudojamos sąvokos ir santrumpos:

Leidimas (*DO47 Ugnies ir šaltųjų darbų leidimas*) – dokumentas, kuriame numatyta: darbų pobūdis ir atlikimo vieta, reikalavimai saugiam darbų atlikimui, atsakingi asmenys ir darbus atliekantys darbuotojai.

Sprogimui pavojinga zona – apibrėžimas pateiktas Saugaus darbo potencialiai sprogioje aplinkoje instrukcijoje INSS044.

Šaltieji darbai yra darbai, nepriskiriami ugnies darbams ir atliekami KN teritorijoje. Šaltieji darbai skirstomi į dvi grupes:

Pirmos kategorijos šaltieji darbai, kuriuos leidžiama atlikti, turint nustatytą tvarka išduotą leidimą (užpildyta forma *DO47 Ugnies ir šaltųjų darbų leidimas*) yra šie:

- (i) išhermetinimo - tai darbai susiję su technologinių įrenginių išhermetinimu;
- (ii) vienetiniai drenavimo darbai - atliekami naudojantis papildoma įranga – asenizacinėmis mašinomis, nešiojamais siurbliais, būtinas atskiros schemos surinkimas iš laikinų vamzdinių ar žarnų, darbus atlieka remontinių skyrių arba rangovų darbuotojai, o darbai užsakomi per TPS sistemą.
- (iii) remonto - tai darbai KN teritorijoje, kurie neaprašyti technologinėse instrukcijose.

Antros kategorijos šaltieji darbai – tai periodiškai besikartojantys darbai, kurie yra neatskiriama technologinio proceso dalis ir kurių saugus atlikimas aprašytas atskirose instrukcijose. Antros kategorijos šaltieji darbai atliekami be leidimo, tačiau jie registruojami pamainos darbo žurnale, kuris saugomas skyriuje, organizuojančiame šiuos darbus. Jie charakteringi darbo vietos ir atlikėjų kategorijos pastovumu bei analogiškais darbo sąlygomis:

- (i) nusistovėjusio vandens išleidimas iš naftos produktų talpyklų;
- (ii) ėminių ėmimas, rankinis naftos ar naftos produkto lygio ir temperatūros matavimas talpyklose;
- (iii) SGD, naftos ar naftos produktų, RRME, etanolio išpylimas/pripylimas iš/į mobiliąsias talpyklas (vagonines ir automobilines cisternas), dujovežių, tanklaivių pakrovimas, iškrovimas ir bunkeravimas.
- (iv) periodiška įrenginių apžiūra įgilintose siurblinėse, šuliniuose;
- (v) vamzdinių drenavimo darbai, kai drenavimo darbai atliekami naudojantis esama infrastruktūra (drenuojama iš vamzdžio į vamzdį, į drenavimo sistemą ir pan.) ir drenavimą atlieka pamainoje dirbantys operatoriai pagal pamainos vadovo nurodymą.

Pastaba Toliau šioje Instrukcijoje antros kategorijos šaltieji darbai neaprašomi, nes jie aprašyti atskirose instrukcijose, todėl toliau Instrukcijoje šaltaisiais darbais vadinami pirmos kategorijos šaltieji darbai.

EIP – energijos izoliavimo priemonės numatytos „Energijos izoliavimo priemonių žymėjimo saugos ir sveikatos instrukcijoje“ INSS067.

3.2. Kitos sąvokos suprantamos taip, kaip jos išaiškintos LR *Priešgaisrinės saugos įstatyme* ir Ugnies ir šaltųjų darbų leidimo parengimo ir uždarymo procedūroje PRC096, kituose gaisrinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

4. DARBUOTOJŲ PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖS

4.1. Leidimą išduodantis asmuo privalo:

4.1.1. Procedūroje PRC096 nustatyta tvarka išduoti arba pratęsti leidimą tik tais atvejais, kai dėl leidimo išdavimo / pratęsimo į jį tiesiogiai kreipiasi Koordinatorius;

4.1.2. Užpildyti *Leidimą* vadovaujantis procedūroje PRC096 nurodyta *Leidimo* parengimo tvarka.

4.1.3. Prieš išduodamas *Leidimą* įvertinti rizikos nustatymo matricoje (pateikta Procedūros PRC096 1 priede) įvardintą riziką, įrenginio ir teritorijos paruošiamąsias ir darbų atlikimo metu taikomas saugos priemonės, taip pat reikalavimus *Darbų* priežiūrai ir nurodyti *Leidimo* 4, 5, 6, 9, 10 ir 11 punktuose.

4.1.4. Prieš išduodamas *Leidimą* įvertinti įrenginyje esančias ar likusias medžiagas ir nustatyti reikalingus atlikti darbo aplinkoje oro užterštumo matavimus, mėginių paėmimo vietas ir jų atlikimo periodiškumą, informuoti *Oro užterštumą matuojantį darbuotoją* apie matavimo metu reikalingas naudoti AAP bei organizuoti darbo aplinkos oro užterštumo matavimą;

4.1.5. Užpildyti *Leidimą* vadovaujantis procedūroje PRC096 nurodyta *Leidimo* parengimo tvarka;

4.1.6. Suderinti *Leidime* numatytą darbo vietą ir Darbus su *Teritorijos savininku*.

4.1.7. Prieš išduodamas leidimą organizuoti į įrenginį galinčių patekti pavojingų energijų šaltinių izoliavimą, užrakinimą ir žymėjimą pagal instrukcijos INSS067 reikalavimus. Prieš išduodamas *Leidimą* įsitikinti, kad įrenginys yra tinkamai izoliuotas ir įvykdytos įrenginio paruošiamosios priemonės *Darbų* atlikimui;

4.1.8. Išduoti leidimą, pasirašydamas leidime ir leisti pradėti *Darbus* tik įsitikinęs, kad pavojingų medžiagų koncentracija aplinkos ore atitinka instrukcijoje INSS044 nustatytus dydžius, taip pat tik įsitikinęs, kad yra pasirašę visi *Leidime* nurodyti asmenys;

4.1.9. Gavęs informaciją iš Darbų vadovo, organizuoti periodinius darbo aplinkos oro užterštumo matavimus;

4.1.10. Atliekamų Darbų kontrolei paskirti *Darbų priežiūrėtoją*. Jeigu *Leidimą išduodantis asmuo* Darbų priežiūrėtojo nepaskiria, vykdyti Darbų priežiūrėtojo pareigas;

4.1.11. Jeigu *Darbai* buvo sustabdyti, *Darbus* leisti tęsti tik išsiaiškinus ir pašalinus nesaugių darbo sąlygų priežastis ir *Leidime* nustatytomis sąlygomis;

4.1.12. Jeigu išduotas *Leidimas* yra pratęsiamas naujam terminui (neviršijant leidimo galiojimo datos ir dirbančio Darbų priežiūrėtojo darbo laiko), prieš pratęsiant *Leidimą* įsitikinti, kad *Darbų* atlikimo vietoje nepasikeitė darbo sąlygos bei pratęsti *Leidimą* pasirašydamas *Leidimo* pratęsimo dalyje.

4.1.13. Užbaigus Darbus, patikrinti darbo vietą ir teritoriją, uždaryti *Leidimą* ir informuoti Teritorijos savininką.

4.2. Teritorijos savininkas privalo:

4.2.1. Šioje instrukcijoje nustatyta tvarka suderinti *Leidimą* tik tais atvejais, kai dėl *Leidimo* išdavimo/pratęsimo į jį tiesiogiai kreipiasi Koordinatorius arba *Leidimą išduodantis asmuo*;

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

4.2.2. Prieš suderindamas *Leidimą* įvertinti įrenginio ir/ar teritorijos paruošiamąsias priemones ir esant poreikiui nurodyti *Leidimą* išduodančiam asmeniui papildyti *Leidime* darbų atlikimo metu taikomas papildomas saugos priemones;

4.2.3. Po Darbų atlikimo, baigus visus *Leidime* numatytus darbus, įvertinti ar teritorija sutvarkyta /atkurta iki buvusios būklės prieš darbus.

4.3. Pamainos vadovas privalo:

4.3.1. Susipažinti su *Leidime* numatytais Darbais ir suderinti, kad Darbų atlikimo metu objektuose bus vykdomi technologiniai procesai, kaip numatyta *leidime*. Jei numatyti Darbai kelia pavojų, informuoti *Leidimą* išduodantį asmenį ir leidimo nederinti.

4.3.2. Jeigu *Leidimas* pratęsiamas naujam terminui, įsitikinti, kad Darbų atlikimo vietoje nepasikeitė darbo sąlygos bei pasirašyti *Leidime* ir jį užregistruoti į žurnalą bei pažymėti *leidimų* schemeje.

4.3.3. Gavęs informaciją iš Darbų vadovo, po *Leidimą* išduodančio asmens darbo valandų, organizuoti darbo vietos priėmimą.

4.3.4. Susipažinti su darbo vietos priėmimu ir nuimti žymėjimą nuo *leidimų* schemos.

4.4. Darbų prižiūrėtojas privalo:

4.4.1. Susipažinti su *leidime* nurodytais reikalavimais, saugos priemonėmis ir tai patvirtinti, pasirašydamas;

4.4.2. Paruošti pagal *Leidime* numatytas sąlygas *Darbų* vietą ir informuoti *Leidimą išduodantį asmenį*.

4.4.3. Kontroluoti atliekamus *Darbus* ir juos sustabdyti (paimdamas *Leidimą*), jei jie atliekami nesaugiai ar dėl pasikeitusių sąlygų tampa nesaugu tęsti jų atlikimą. Apie sustabdytus *Darbus* informuoti *Leidimą* išdavusį asmenį, *Darbų atlikėjus* ir/ar *Darbų vadovą*;

4.4.4. Baigus darbus pagal išduotą *Leidimą* patikrinti darbo vietos sutvarkymą ir tik tada, kai ji sutvarkyta, patvirtinti Darbo vietos sutvarkymo faktą, pasirašydamas *Leidimo* dalyje „Darbo vieta sutvarkyta“.

4.4.5. Užbaigus visus darbus pagal *Leidimą*, organizuoti naudotų paruošiamųjų priemonių ir teritorijos sutvarkymą, arba pasibaigus *Leidimo* galiojimui, patvirtinti *Leidimo* užbaigimą pasirašydamas bei įrašydamas *Leidimo* užbaigimo datą ir laiką. *Leidimą* gražinti *Leidimą išdavusiam asmeniui*.

4.5. Koordinatorius privalo:

4.5.1. Suderinti su *Darbų vadovu* darbų atlikimo datą, laiką ir vietą, reikalingus atlikti darbus, jų apimtis ir atlikimo eigą, aptarti darbų atlikimo metu numatomų naudoti įrankių, įrangos ir / ar kitų darbo priemonių tinkamumą bei numatomas taikyti DSS priemones;

4.5.2. Informuoti *Leidimą* išduodantį asmenį apie *Leidimo* išdavimo/pratęsimo reikalingumą, nurodydamas *Darbų* atlikimo datą ir laiką, *Darbus* atliksiantį Rangovą (kai darbus atlieka Rangovas) ir jo kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, darbų atlikimo vietą (teritoriją arba įrenginio pavadinimą ir technologinį numerį) bei reikalingus atlikti *Darbus*;

4.5.3. Organizuoti Darbų vadovo, jei darbus atlieka rangovas, atestaciją šaltųjų darbų atlikimui.

4.5.4. Susipažinti su *Leidime* nurodytais reikalavimais, saugos priemonėmis;

4.5.5. *Darbų* atlikimo metu koordinuoti jų atlikimą;

4.5.6. Jeigu išduotas *Leidimas* yra pratęsiamas naujam terminui, įsitikinti ir patvirtinti, kad *Darbų* atlikimo vietoje nepasikeitė atliekamų *Darbų* pobūdis ir apimtys, organizuoti *Leidimo* pratęsimą.

4.6. *Darbų vadovas privalo:*

4.6.1. Darbus vykdant Rangovui, prieš darbų pradžią susisiekti su *Koordinatoriumi*, parengti ir pateikti Koordinatoriui derinti su KN saugos specialistais planuojamų atlikti darbų Saugos reikalavimų planą.

4.6.2. Suderinti su Koordinatoriumi *Darbų* atlikimo datą, laiką ir vietą, reikalingus atlikti darbus, jų apimtis ir atlikimo eigą bei aptarti *Darbų* atlikimo metu numatomų naudoti įrankių, įrangos ir/ar kitų darbo priemonių tinkamumą bei numatomas taikyti DSS priemonės;

4.6.3. Susipažinti su šaltųjų darbų saugaus atlikimo instrukcija ir išspręsti Darbų vadovo testą, kurį pateikia Koordinatorius.

4.6.4. Susipažinti su Leidime nustatytais reikalavimais;

4.6.5. Įvertinti *Darbų* atlikimo metu galinčius kilti pavojus, numatyti papildomas priemones saugiam *Darbų* atlikimui;

4.6.6. Užtikrinti, kad *Darbų* metu naudojama įranga, įtaisai bei įrankiai būtų tvarkingi, patikrinti ar išbandyti pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius norminių teisės aktų reikalavimus;

4.6.7. Darbų atlikimui paskirti turinčius reikiamą kvalifikaciją *Darbų atlikėjus* ir *Stebėtojus*. Jie turi būti apmokyti teikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam. Surašyti paskirtus Darbų atlikėjus į leidimą;

4.6.8. *Darbų atlikėjus* ir *Stebėtojus* sužymėti darbų leidimo dalyje „Su darbų turiniu, darbo sąlygomis ir saugos priemonėmis esu supažindintas“.

4.6.9. Instrukuoti *Darbų atlikėjus*, supažindindamas juos su reikalingais atlikti *Darbais*, jų atlikimo eigą, saugiais darbo metodais, darbo aplinkos oro užterštumo matavimo rezultatais, reikalingomis naudoti būtinosiomis ir specialiosiomis AAP bei kitomis apsaugos priemonėmis jiems pasirašant Leidime;

4.6.10. Informuoti Leidimą išduodantį asmenį arba *Darbų prižiūrėtoją* (jeigu jis paskirtas) apie *Leidime* nurodytų ir darbus atliekančių *Darbų atlikėjų* ir *Stebėtojų* skaičių. Jeigu išduoto leidimo galiojimo metu darbuotojų skaičius keičiasi – nurodyti naują darbuotojų skaičių;

4.6.11. Prieš *Darbų* pradžią aptverti pavojingą *Darbų* teritoriją;

4.6.12. Užtikrinti, kad *Darbų atlikėjai* ir *Stebėtojai* nepradėtų darbų, kol nėra išduotas *Leidimas* ir jie nėra instrukuoti bei pasirašę leidime;

4.6.13. Aprūpinti darbo vietą dujų matuokliais (metrologiškai patikrintu) dujų koncentracijos kontrolei darbo aplinkos ore, jeigu tokia kontrolė nurodyta *Leidime*;

4.6.14. Prieš pradėdant darbus įsitikinti, kad visos rizikos darbų atlikimo vietoje yra kontroliuojamos ir buvo imtasi reikiamų prevencinių priemonių saugiam darbų atlikimui;

4.6.15. *Darbų* atlikimo metu *Leidime* nurodytu periodiškumu informuoti *Leidimą išduodantį asmenį*, kad būtų organizuotas darbo aplinkos oro užterštumo matavimas ir, jeigu *Darbai* nebuvo vykdomi ilgiau kaip 30 minučių, užtikrinti, kad darbai nebūtų pradėti iki nebus atlikti pakartotiniai darbo aplinkos oro užterštumo matavimai bei įsitikinta, kad sąlygos nepasikeitė;

4.6.16. Atsižvelgiant į *Darbų* atlikimo vietoje nustatytą rizikos lygį *Darbų* atlikimo metu periodiškai arba nuolat kontroliuoti atliekamus darbus.

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

4.6.17. Užtikrinti, kad *Darbų* atlikėjai laikytųsi *Leidime*, bei kitose Bendrovės instrukcijose, su kuriomis yra supažindintas, nurodytų reikalavimų, *Darbų* metu taikytų saugius darbo metodus, naudotųsi būtinosiomis ir specialiosiomis AAP bei kitomis apsaugos priemonėmis;

4.6.18. Užtikrinti, kad išduotas *Leidimas* nuolat būtų laikomas *Darbų* atlikimo vietoje;

4.6.19. Užtikrinti, kad *Darbo* vieta būtų nuolat tvarkinga, t. y. pašalintos atliekos, nereikalingi daiktai, reikalingos medžiagos laikomos tvarkingai sudėtos ir pan.;

4.6.20. Baigus *Darbus* pagal išduotą *Leidimą* iki *Leidimo* galiojimo termino pabaigos organizuoti *Darbo* vietos sutvarkymą, apie užbaigtus *Darbus* informuoti *Leidimą išdavusį asmenį* arba *Darbų prižiūrėtoją* bei patvirtinti darbo vietos sutvarkymą, pasirašydamas *Leidime* „Darbo vieta sutvarkyta“;

4.6.21. Jeigu išduotas *Leidimas* yra pratęsiamas naujam terminui, įsitikinti, kad nepasikeitė atliekamų *Darbų* pobūdis ir apimtys, instruktuoti naujai paskirtus darbuotojus, pažymėti atitinkamas grafas X ženklu bei pasirašyti leidimą atitinkamoje leidimo pratęsimo dalyje.

4.7. Darbų atlikėjai privalo:

4.7.1. Darbus pradėti tik susipažinę su Darbo vietoje galinčiais kilti pavojais, turėdami visas reikalingas naudoti būtinąsias ir *Leidime* nurodytas specialiąsias AAP bei kolektyvines apsaugos priemones (pastolius, mechaninį ventiliatorių, signalinę aptvėrimo juostą ir kt.), išklause *Darbų vadovo* instruktavimą bei įsitikinę, kad buvo imtasi reikiamų saugos priemonių ir visi pavojai yra kontroliuojami (pasirašydami leidime);

4.7.2. Dirbti tik leidime nurodytus *Darbus* ir laikytis *Leidime* bei taikomose Bendrovės instrukcijose nustatytų reikalavimų, su kuriomis yra supažindinti;

4.7.3. Nevykdyti *Darbų*, kai darbo vietoje nėra *Stebėtojo*, jeigu jis paskirtas;

4.7.4. Darbo vietoje nuolat palaikyti tvarką, t. y. šalinti nereikalingus daiktus, tvarkingai sudėti / sandėliuoti *Darbams* reikalingas medžiagas ir kt.;

4.7.5. Potencialai sprogioje aplinkoje naudoti tik sprogiai aplinkai pritaikytus/sertifikuotus elektros/akumuliatorinius prietaisus ir įrankius. *Darbus* užbaigus, sutvarkyti darbo vietą, išvežti darbo metu naudotą įrangą, medžiagas, atliekas ir kt.

4.8. Stebėtojas privalo:

4.8.1. Prieš *Darbų* pradžią vizualiai patikrinti, ar tvarkingos bei paruoštos leidime nurodytos priemonės;

4.8.2. Turėti skiriamuosius ženklus: žymeklį, signalinę liemenę ir garsinę priemonę (pvz., švilpuką) darbuotojų dėmesiui atkreipti.

4.8.3. Avariniais atvejais vykdyti veiksmus, nurodytus šios instrukcijos 10 skyriuje.

4.8.4. *Darbų* atlikimo metu atsako už *darbų atlikėjų* ir darbo vietos stebėjimą bei saugaus darbo priemonių vykdymą ir kontrolę.

4.9. *Teritorijos savininkas* privalo kontroliuoti, kad šaltieji darbai būtų vykdomi laikantis šioje instrukcijoje nustatytų reikalavimų.

4.10. Bet kuris asmuo, kuriam taikomos šios instrukcijos nuostatos, pastebėjęs, kad *Darbai* atliekami nesaugiai ar dėl jų atlikimo iškyla pavojus kilti avarijoms, incidentams, įvykti nelaimingiems atsitikimams ir pan., privalo apie tai informuoti *Leidimą išdavusį asmenį* arba *Pamainos vadovą*.

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

5. ĮRANKIAI, MATAVIMO PRIETAISAI, ĮRANGA

5.1. Kilnojamieji šviestuvai – elektriniai šviestuvai, pritaikyti darbui potencialiai sprogioje zonoje.

5.2. Oro užterštumo matavimų atlikimui naudojamas kalibruotas ir metrologiškai patikrintas dujų matuoklis su deguonies (matuojama %), angliavandenilių (matuojama ppm) ir sieros vandenilio (matuojama ppm) sensoriais. Darbams atviroje teritorijoje gali būti naudojamas – su deguonies (matuojama %), sieros vandenilio (matuojama ppm) ir angliavandenilių (matuojama % apatinės sprogumo ribos (LEL)) sensoriais.

5.3. Įrankiai, pritaikyti/sertifikuoti darbui potencialiai sprogioje aplinkoje.

6. SAUGOS REIKALAVIMAI

6.1. Šaltieji darbai KN teritorijoje gali būti vykdomi tik įvykdžius reikalavimus, numatytus šioje *Instrukcijoje*, ir gavus *Ugnies ir šaltųjų darbų leidimą (D047)*.

6.2. Kitų įmonių darbuotojai atlikti šaltuosius darbus KN teritorijoje, išskyrus administracinius ir buitinius pastatus, dirbtuves, laboratorijas, gali tik gavę *Ugnies ir šaltųjų darbų leidimą (D047)*. Būtinumą išduoti Leidimą kitų įmonių darbuotojams, turintiems atlikti šaltuosius darbus sprogimui nepavojingose zonose, konkrečiu atveju nustato *Teritorijos savininkas*.

6.3. Šaltuosius darbus gali dirbti ne jaunesni kaip 18 m. asmenys, nustatyta tvarka pasitikrinę sveikatą, išklause įvadinį ir darbo vietoje instruktavimą, žinantys naftos ir jos produktų, bei jų garų, kitų kraunamų skystų produktų, SGD kenksmingą poveikį žmogaus organizmui, mokantys ir galintys dirbti su apsaugos priemonėmis, mokantys suteikti pirmąją pagalbą.

7. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

7.1. Pavojus įvykti ugnies pliūpsniui. Šis rizikos veiksnys atsiranda naftos angliavandenilių arba degių dujų koncentracijai ore pasiekus apatinę sprogumo ribą (100 % LEL):

7.1.1. Potencialiai sprogioje zonoje šaltieji darbai atliekami tik gavus *Leidimą (D047)*.

7.1.2. Darbuotojai, atliekantis šaltuosius darbus potencialiai sprogioje zonoje, turi elgtis taip, kad išvengtų kibirkščių sukėlimo.

7.2. Gaisro pavojus.

7.3. Darbo aplinkos oro užterštumas pavojingų cheminių medžiagų garais.

7.3.1. Iš KN dažniausiai perkraunamų produktų išsiskiria šios pavojingos cheminės medžiagos garų pavidale:

7.3.1.1. angliavandeniliai (naftos ir jos produktų garai, metano dujos),

7.3.1.2. vandenilio sulfidas (sieros vandenilis, H₂S),

7.3.1.3. benzenas (benzolas),

7.3.1.4. metanolis/etanolis.

7.3.2. Šių ir kai kurių kitų, galinčių būti darbo aplinkoje, pavojingų cheminių medžiagų garų ilgalaikio poveikio rekomenduojami* ribiniai dydžiai pateikti 1 lentelėje.

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

1 lentelė PAVOJINGŲ CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ ILGALAIKIO POVEIKIO RIBINIAI DYDŽIAI

MEDŽIAGOS PAVADINIMAS	ILGALAIKIO POVEIKIO RIBINIS DYDIS IPRD	
	mg/m ³	ppm
Benzinas automobilinis	200	80
Benzinas aviacinis	350	140
Vandenilio sulfidas (sieros vandenilis H ₂ S)	7	5
Benzenas (benzolas)	3,25	1
Ksilenas (ksilolas)	221	50
Toluenas (toluolas)	192	50
Etanolis (etilo alkoholis)	1000	500
Metanolis	260	200
Dyzelinas	100*	31*

* – Pažymėtus IPRD galima naudoti tik tuomet, kai medžiagos saugos duomenų lape nėra įrašytas šiai medžiagai taikomas IPRD.

7.3.3. Kai darbai numatomi atlikti vietose, kuriose dėl vykdomų technologinių procesų yra arba buvo kitokių nei išvardintų 1 lentelėje pavojingų cheminių medžiagų, jų garų ilgalaikio poveikio ribinius dydžius Leidimą išduodančiam asmeniui būtina sužinoti iš saugos duomenų lapų (kuriuos privalo turėti Teritorijos savininkas ar Leidimą išduodantis asmuo).

7.3.4. Naftos produktų kvapas labai priklauso nuo produkto sudėties ir kartais gali momentaliai nuslopinti žmogaus uoslę, todėl vadovautis žmogaus uosle, nustatant jų koncentracijas draudžiama.

7.3.5. Numatyti oro užterštumo matavimai turi būti atliekami prieš darbų pradžią, pamainos metu prieš tęsiant Darbus, pamainos metu neužbaigtus Darbus. Matavimai atliekami tiek vietų, kiek reikia užtikrinti saugų Darbų atlikimą. Jei nėra galimybės užtikrinti pavojingų dujų patekimo į Darbų zoną, Leidime numatyti nuolatinį Oro užterštumo matavimą.

7.3.6. Ruošiantis darbui atvirame lauke potencialiai sprogioje aplinkoje, prieš darbo pradžią būtina išmatuoti pavojingų cheminių medžiagų koncentracijas:

7.3.6.1. Jei gauti rezultatai viršija ilgalaikio poveikio ribinius dydžius, darbuotojai gali dirbti užsidėję filtruojančias kaukes, kurių filtrai filtruoja tuos garus arba dujas, kurių koncentracijos yra padidėjusios;

7.3.6.2. Neturint galimybės išmatuoti pavojingų cheminių medžiagų garų, kurių yra arba gali būti darbo aplinkoje, koncentracijų, darbus galima atlikti tik užsidėjus kaukę su kombinuotu filtru. Tokiu atveju kaukės filtrai turi būti keičiami ne rečiau kaip kas 30 darbo minučių.

7.4. Elektros srovės poveikis. Prisilietus prie įtampą turinčių įrenginio dalių, daugeliu atveju prasideda savaiminis mėšlungiškas raumenų susitraukimas ir bendras susijaudinimas, dėl to gali sutrikti arba visai sustoti kvėpavimo organų ir kraujotakos veikla. Tokiu atveju būtina atjungti įtampą jungiklio, kirtiklio ar kito atjungimo įtaiso pagalba, išsukti saugiklius, ištraukti šakutę iš kištukinio lizdo ir suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam.

7.5. Apsaugos nuo elektros priemonės:

7.5.1. Esant poreikiui atlikti perjungimus ar atjungimus – prijungimus KN elektros tinkluose, šiuos darbus atlieka Klaipėdos skystųjų energijos produktų terminale (KSEPT), Suskystintų gamtinių dujų terminale (SGDT) - Elektros - automatikos skyriaus darbuotojai, o Subačiaus skystųjų energijos produktų terminale (SSEPT) – ST vyriausias inžinierius, jam nesant Elektrikas – ugniagesys, pagal leidimą išduodančio asmens užsakymą. Visi elektros įrenginių perjungimai, atjungimai-prijungimai atliekami pagal Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisykles. Taisyklių reikalavimų vykdymą užtikrina už elektros ūkį atsakingas darbuotojas.

7.5.2. Įrenginiams, kuriuose dirbama, būtina išjungti elektros maitinimą. Elektros įrangos prijungimą ir atjungimą atlieka Elektros ir automatikos skyriaus darbuotojai arba SSEPT – ST vyriausias inžinierius, jam nesant Elektrikas - ugniagesys pagal leidimą išduodančio asmens užsakymą. Įrenginiai negali būti prijungti prie elektros maitinimo be suderinimo su leidimą išdavusiu asmeniu ir įrenginio savininko.

7.5.3. Eksploatuojamus apšvietimo ir kitą elektros įrangą, jungiamą ne per kištukinius sujungimus, prijungti ir atjungti turi elektrotechniniai darbuotojai, turintys ne žemesnę kaip VK apsaugos nuo elektros kategoriją.

7.5.4. Šviestuvų Darbo vietoje naudojimas:

7.5.4.1. Darbams lauke šalia gerą kontaktą su žeme turinčių atvirų konstrukcijų ir uždaroje erdvėje naudojami kilnojami rankiniai šviestuvai turi būti ne aukštesnės kaip 12V įtampos;

7.5.4.2. Pavojingose ir labai pavojingose patalpose rankiniai šviestuvai pajungiami į ne aukštesnės kaip 50 V įtampos kintamos srovės ir ne aukštesnės kaip 75 V įtampos nuolatinės srovės tinklą. Jeigu pavojingose ir labai pavojingose patalpose stacionariesiems vietinio apšvietimo šviestuvams yra įrengta srovės skirtuminė apsauga, kurios suveikimo srovė $I_v < 30$ mA, arba jie prijungti per skiriamuosius transformatorius, juos maitinti leidžiama ne aukštesne kaip 230 V įtampa.

7.5.4.3. Šviestuvuose, įrengiamuose ant kilnojamų stovų ne žemiau kaip 2,5 m aukštyje, naudoti iki 230 V įtampą, šviestuvus prijungiant per srovės nuotėkio reles;

7.6. Darbas 1,3 m ir didesniame aukštyje atliekamas vadovaujantis „Darbų aukštyje saugaus atlikimo instrukcija“ INSS039 reikalavimais.

7.7. Karšti įrenginių paviršiai ir produktai: darbuotojai gali nudegti nuo juose esančių karštų terpių (naftos produktų, bitumo garo, kondensato). Remontuoti įrenginius, kuriuose yra karštų produktų galima tik ataušinus juos iki 40 °C temperatūros. Atliekant darbus, būtina dėvėti atsparias karščiui pirštines ir kostiumus.

7.8. Aukštas slėgis įrenginiuose. Daugelio įrenginių vidinė terpė turi slėgį (naftos produktai, vandens garas, oras, vanduo, dujos ir kt.). Šiuose įrenginiuose leidžiama atlikti darbus tik atjungus juos nuo veikiančių įrenginių ir sumažinus juose slėgį iki atmosferinio. Nepažeisti greta esančių vamzdinių ir įrenginių.

7.9. Fizinis nuovargis, dirbant su kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis. Darbuotojas, dirbantis užsidėjęs kvėpavimo takų apsaugos priemonę, privalo kas 0,5 valandos darbo daryti 15 minučių pertrauką. Pertraukos metu darbuotojai turi turėti galimybę atsigerti vandens. Pasijutęs blogai darbuotojas privalo nutraukti darbą, išeiti iš galimai užterštos zonos, nusiimti kvėpavimo takų apsaugos priemonę, pranešti *Darbų vadovui* ir pailsėti. Asmenys, darbo metu naudojantys suspausto oro kvėpavimo aparatus, turi būti specialiai tam apmokyti.

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

8. PARUOŠIAMIEJI DARBAI

8.1. Darbų vietą ruošia *Leidimą išduodantis asmuo arba jo paskirtas Darbų prižiūrėtojas*.

8.2. Darbams apimantiems įrenginių išhermetinimą, garinimą, aklių montavimą ir kitų darbų, atitinkančių pirmos kategorijos šaltuosius darbus atlikimui parengiamas ir išduodamas šaltųjų darbų leidimas.

8.3. Prieš atliekant *Darbus* remontuojamas įrenginys turi būti izoliuotas EIP nuo visų esančių ar galinčių atsirasti pavojingos energijos šaltinių vadovaujantis Energijos izoliavimo priemonių žymėjimo saugos ir sveikatos instrukcija INSS067.

8.4. *Potencialiai pavojingi įrenginiai*, kuriuose ar kuriuos reikia remontuoti turi būti atlikti šie veiksmai:

8.4.1. iš jų pašalintos pavojingos cheminės medžiagos;

8.4.2. sustabdyti, sklendėmis atjungti nuo veikiančių komunikacijų, slėgis juose sumažintas iki atmosferinio;

8.4.3. įkaitę įrenginiai ir paviršiai turi būti atšaldyti iki žemesnės +40°C temperatūros.

8.5. Darbo vieta, susijusi su galimu pavojingų cheminių medžiagų išsiskyrimu į darbo aplinką, turi būti aptverta signaline „Stop“ juosta arba pažymėta lentelė „Šaltieji darbai“, o esant reikalui, skirti *Stebėtoją*, kad į pavojingą zoną nepatektų pašaliniai asmenys.

Oro užterštumo matavimas

8.6. *Oro užterštumo matavimas* turi būti atliekamas vykdant 7.3. p. reikalavimus.

8.7. *Oro užterštumo matavimai* turi būti atliekami šia seka:

8.7.1. Pirmiausia išmatuota deguonies koncentracija darbo aplinkoje;

8.7.2. Jei deguonies koncentracija ore yra ne mažesnė kaip 20,7 % tūrio, išmatuoti degių dujų koncentraciją atitinkamu tipo dujų matuokliu;

8.7.3. Jei deguonies koncentracija mažesnė už 20,7 %, sprogių dujų (angliavandenilių) koncentraciją matuoti katalitiniu sensoriumi draudžiama, nes tokio tipo matuoklis rodo neteisingus rezultatus atmosferoje, kurioje stinga deguonies;

8.7.4. Išmatuoti pavojingų cheminių medžiagų koncentraciją;

8.7.5. Testavimo laikas jokių būdu neturi būti trumpesnis už minimalų dujų matuoklio reagavimo laiką ir ne trumpesnis kaip 60 sekundžių.

Nuolatinių elektros vartotojų atjungimo ir laikinųjų elektros vartotojų prijungimo reikalavimai KN terminalų teritorijoje ir potencialiai pavojinguose įrenginiuose

8.8. Darbai atliekami turint šaltųjų darbų leidimą ir vadovaujantis 7.5 p. reikalavimais.

8.9. Elektros vartotojų atjungimas atliekamas vadovaujantis Energijos izoliavimo priemonių žymėjimo saugos ir sveikatos instrukcija INSS067.

8.10. Nuolatinių elektros vartotojų atjungimą ar demontavimą derinti su darbuotoju, atsakingu už terminalo elektros ūkį.

8.11. Prieš *Darbų* pradžią pagal poreikį turi būti įrengta laikina (stacionari arba kilnojama) apšvietimo įranga ir kiti elektrifikuoti mechanizmai, reikalingi darbų atlikimui, kurie nurodomi Leidimo 5 p. Šią įrangą parenka, sumontuoja ir išmontuoja elektros

automatikos skyriaus darbuotojai arba ST infrastruktūros aptarnavimo skyriaus elektrikas-ugniagesys Leidimą išduodančio asmens prašymu.

8.12. Laikinių elektros energijos vartotojų prijungimą derinti su darbuotoju, atsakingu už terminalo elektros ūkį.

8.13. Rangovai, norintys prisijungti prie KN elektros tinklų pateikia darbuotojui, atsakingam už elektros ūkį, prašymą, kuriame nurodo:

8.13.1. kiek laiko ir pagal kokį projektą vykdys darbus,

8.13.2. koks maksimalus elektros galingumo poreikis,

8.13.3. atsakingo už elektros įrenginių priežiūrą darbuotojo paskyrimo įsakymą su elektrotechninio darbuotojo pažymėjimu;

8.14. Dviem egzemplioriais surašomas ribos aktas elektros tiekimui ar tarpusavio atsakomybės ribos aktas veiklai.

8.15. Pagal ribos aktą surenkama laikina elektros schema, pagal poreikį įrengiami laikini stacionarūs arba kilnojami elektrifikuoti įrenginiai, kurie bus reikalingi darbų atlikimui. Šią įrangą parenka, sumontuoja ir išmontuoja elektrotechniniai darbuotojai.

8.16. Darbų zonoje montuojama laikina elektros įranga turi atitikti toje zonoje taikomiems apsaugos nuo elektros reikalavimams. Potencialiai sprogiose zonose gali būti naudojami tik tokie elektrifikuoti įrankiai ir mechanizmai, kurie yra sertifikuoti darbui potencialiai sprogioje aplinkoje.

9. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI DARBO METU

9.1. Draudžiama atlikti *Darbus* be *Leidimo* ar *Darbus* nenurodytus *Leidime*.

9.2. *Darbus* leidžiama atlikti tik įvykdžius leidime numatytas paruošiamąsias priemones, reikalavimus darbų atlikimo metu, aplinkos oro užterštumo matavimus.

9.3. *Darbus* leidžiama atlikti tik darbo dienos metu, išskyrus:

9.3.1. avarijų likvidavimo darbus;

9.3.2. technologinių įrenginių kapitalinį remontą, kuris atliekamas vadovaujantis Statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ (toliau – STR 1.06.01:2016) 3 priedo reikalavimais ir perduotas pagal aktą;

9.3.3. po darbo dienos tęsiamus arba nedarbo dieną atliekamus darbus, kai darbus prižiūri *Leidimą išduodantis asmuo, Darbų prižiūrėtojas arba Paminos vadovas*.

9.4. Perkūnijos metu šaltuosius darbus atlikti draudžiama.

9.5. *Darbus* atliekantys darbuotojai turi būti aprūpinti *Leidime* nurodytomis kolektyvinėmis ir asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

9.6. *Darbų* atlikimo zonoje atlikus periodinę oro užterštumo analizę ir gautiems rezultatams viršijus ilgalaikio poveikio ribinius dydžius, darbai turi būti nedelsiant nutraukti. Šiuos *Darbus* galima atnaujinti tik išsiaiškinus ir pašalinus užterštumo padidėjimo priežastis bei gavus naują arba papildžius turimą leidimą papildomomis apsaugos nuo užterštumo padidėjimo priemonėmis ir pakartotinės oro užterštumo analizės teigiamomis vertėmis.

9.7. *Darbai* susiję su įrenginių, vamzdynų išsandarinimu, dėl ko gali išsiskirti pavojingos cheminės medžiagos, turi būti atliekami, turint darbo vietoje paruoštas darbui filtruojančias kaukes arba izoliuojančius suspausto oro aparatus, nuolat kontroliuoti sprogų dujų (angliavandenilių) koncentraciją darbo vietoje. Jei minėtos

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

medžiagos patenka į darbo aplinkos orą, dirbantieji privalo nedelsiant užsidėti kvėpavimo takų apsaugos priemonės ir išeiti iš pavojingos zonos.

9.8. Dirbti leidžiama tik su gamyklos-gamintojos nustatyta tvarka galiojančiomis, patikrintomis arba išbandytomis kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis.

9.9. Nepertraukiamas darbo laikas, užsidėjus kvėpavimo takų apsaugos priemonę, nurodomas leidime, tačiau jis negali viršyti 30 min.

9.10. *Darbų* atlikimo metu naudojant suspausto oro kvėpavimo aparatą vadovautis suspausto oro kvėpavimo įrangos eksploatavimo ir priežiūros instrukcijomis: KSEPT – INSE006, o SSEPT – INSE031.

9.11. Pasikeitus *Darbų atlikėjams* *Darbų* atlikimo metu, naujieji brigados nariai turi būti instrukuoti pažymint tai leidime.

9.12. *Darbų atlikėjas* privalo pranešti *Darbų vadovui*, jei jis nori laikinai pasitraukti iš savo darbo vietos arba negali atlikti savo darbo dėl ligos ir kitų priežasčių. Draudžiama be *Darbų vadovo* žinios patikėti arba užleisti savo darbo vietą, darbo priemonės, pareigų vykdymą kitam asmeniui arba imtis darbų nesusijusių su darbo užduoties vykdymu.

10. DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ YPATINGAIS (AVARINIAIS) ATVEJAIS

10.1. Susidarius avarinei situacijai, būtina:

10.1.1. nedelsiant nutraukti *Darbų*;

10.1.2. išjungti darbo įrankius ir įrenginius;

10.1.3. jei *Darbų* zonoje esantiems darbuotojams gresia pavojus, nedelsiant išeiti patiems ir išvesti kitus dirbančiuosius iš pavojingos zonos;

10.1.4. *Darbų* zonoje įvykus pavojingų cheminių medžiagų nutekėjimui, *Darbų* atlikėjai privalo nedelsiant užsidėti kvėpavimo takų apsaugos priemonės ir išeiti iš pavojingos zonos;

10.1.5. apie susidariusią padėtį informuoti *Pamainos vadovą*;

10.1.6. *Pamainos vadovui*, kuris *Darbų* zonoje aptarnauja įrenginius, nedelsiant sustabdyti, jei įmanoma, avarijos priežastį, organizuoti tvarkymo/valymo darbus.

10.2. *Darbų* zonoje nukentėjus *Darbų atlikėjui*:

10.2.1. pranešti Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 (iškviešti Greitajai medicinos pagalbą) ir informuoti *Pamainos vadovą*;

10.2.1.1. KSEPT ir SGD paskirstymo stotyje –fiksuotojo ryšio telefonu +370 46 391-776 arba 112 – bendruoju pagalbos telefonu;

10.2.1.2. SSEPT – mobiliojo ryšio +370-61256699 arba fiksuotojo ryšio +370 459 55200; 112 – bendruoju pagalbos telefonu;

10.2.1.3. SGGT - fiksuotojo ryšio telefonu +370 46 434100 arba mobiliojo ryšio +370 65220780; 112 – bendruoju pagalbos telefonu.

10.2.2. jei pagalbą suteikiantys darbuotojai turi asmenines apsaugos priemonės, apsaugančias nuo kilusio pavojaus, nedelsiant užsidėti jas, išgabenti nukentėjusį iš pavojingos zonos ir suteikti jam pirmąją pagalbą turimomis priemonėmis;

10.2.3. jei pagalbą teikiantys darbuotojai neturi asmeninių apsaugos priemonių, apsaugančių nuo kilusio pavojaus, nedelsiant iškviešti ugniagesius, kurie galės saugiai atlikti gelbėjimo darbus;

ŠALTŲJŲ DARBŲ SAUGAUS ATLIKIMO INSTRUKCIJA

10.3. Įvykus avarijai arba gaisrui, *Pamainos vadovas* privalo vadovautis terminalo, kuriame įvyko avarija arba gaisras, vidaus avariniu planu.

11. DARBUOTOJŲ VEIKSMAI, BAIGUS DARBĄ

11.1. *Darbų atlikėjai* turi:

11.1.1. išjungti darbo įrenginius ir įrankius, elektros prietaisus;

11.1.2. sutvarkyti *Darbų* vietą, pašalinti iš jos įrankius ir medžiagas bei atliekas;

11.1.3. sutvarkyti asmenines apsaugos priemones, nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu.

11.2. *Darbų vadovas* informuoja *Leidimą išdavusį asmenį* arba *Pamainos vadovą* apie darbų pabaigą (informuoja ir tuo atveju, jei darbai bus pratęsti sekančią dieną ar pamainą) ir priduoda *Darbų* vietą bei *Leidimą*. Jei informuotas *Pamainos vadovas*, tai *Pamainos vadovas* informuoja *Darbų prižiūrėtoją* ir nurodo nuvykti į *Darbų* vietą.

11.3. *Leidimą išdavęs asmuo arba Darbų prižiūrėtojas*:

11.3.1. patikrina *Darbų* vietą ir atliktų darbų kokybę;

11.3.2. jei buvo atlikti laikini elektros energijos tiekimo schemos pakeitimai, išskviečia elektrotechninius darbuotojus, kad jie atstatytų ankstesnę elektros energijos tiekimo schemą;

11.3.3. pasirašo *Leidime* darbo vietą priėmiau ir nuvykęs pas *Pamainos vadovą* jį informuoja.

11.3.4. Pasibaigus leidimo terminui ar atlikus numatytus visus darbus, *Leidimą* išduodantis asmuo uždaro *leidimą* pasirašydamas „*Leidimas užbaigtas*“.

11.4. Užbaigtų darbų *Leidimas* saugomas 4 darbo dienas nuo *Darbų* pabaigos. Įvykus avarijai ar nelaimingam atsitikimui, jis pridedamas prie tyrimo medžiagos.

12. ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ

12.1. Už šioje *Instrukcijoje* nustatytų reikalavimų vykdymą yra atsakingi generalinio direktoriaus įsakymu įgalioti *Leidimą išduodantys* asmenys

12.2. Už šioje *Instrukcijoje* nustatytų reikalavimų vykdymo kontrolę yra atsakingas Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vadovas.

12.3. Siekiant užtikrinti saugų šaltųjų darbų atlikimą, KN darbuotojai bei Rangovai privalo laikytis Šaltųjų darbų saugaus atlikimo instrukcijoje nustatytų reikalavimų, o DSS specialistai privalo kontroliuoti, kad reikalavimai būtų vykdomi.

12.4. Nustačius neatitiktį, yra stabdomi šioje darbo vietoje *Leidime* numatyti darbai, užpildoma *Leidimo* 17 p. lentelė, kurioje pasirašo atsakingas asmuo arba *Darbų vadovas*, kad susipažino su trūkumais. *Leidimo* kopija, įvykio nuotrauka (jei tokia turima) užregistruojamas DVS sistemoje.

12.5. Rangovams, jei yra numatyta sutartyje, taikomos sutartyje numatytos drausminės priemonės.

12.6. *Darbų prižiūrėtojas, Leidimą išduodantis asmuo* arba *Teritorijos savininkas* patikrina akte nustatytų neatitikčių pašalinimą, informuoja neatitiktį nustačiusį DSS darbuotoją, kuris įsitikina neatitikčių pašalinimu ir leidžia *Darbų vadovui* tęsti darbus, tai pažymėdamas *Leidimo* 17 p. atitinkamoje lentelės grafoje.

12.7. Už šios Instrukcijos peržiūrą ir atnaujinimą yra atsakingas Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus vadovas.

12.8. Ši Instrukcija peržiūrima esant poreikiui, bet ne rečiau kaip kartą per 3 (trejus) metus.

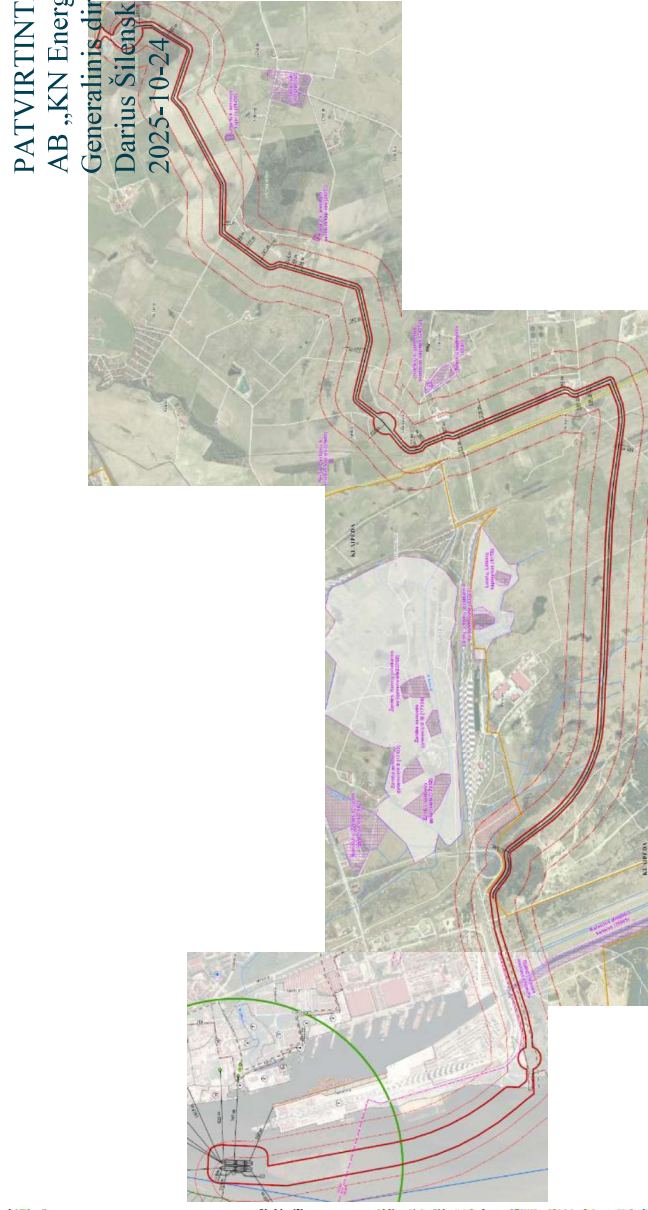
TERITORIJŲ SAVININKO PASKIRSTYMAS

SGDT krantinė, DAS ir magistralinis dujų vamzdynas tarp jų: atsakingas SGD terminalo skyriaus technologas

DAS teritorija

Magistralinio vamzdyno teritorija

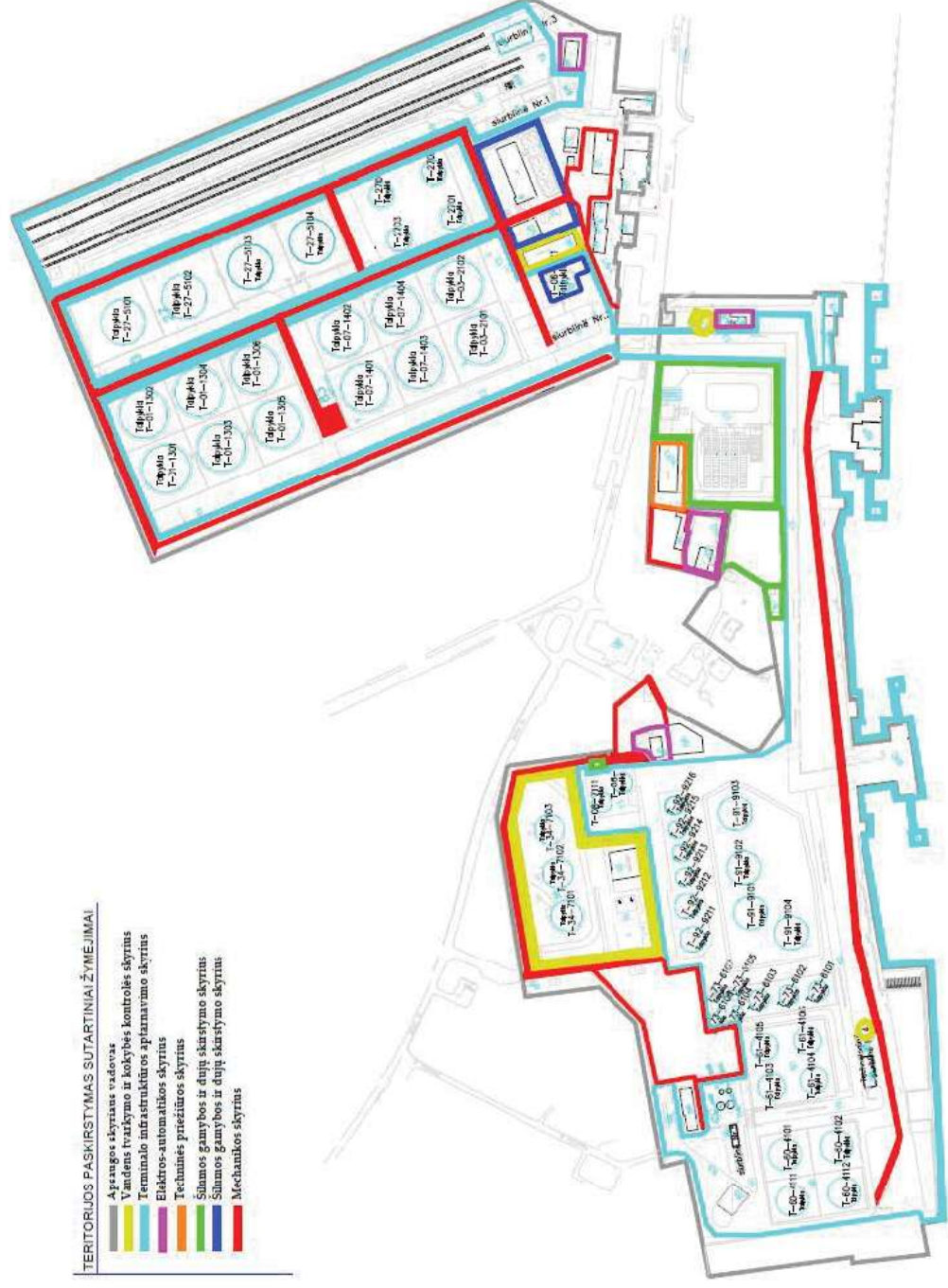
PATVIRTINTA
AB „KN Energijos“
Generalinis direktorius
Darius Šilenskis
2025-10-24

SGDT krantinės ir techninės platformos teritorija

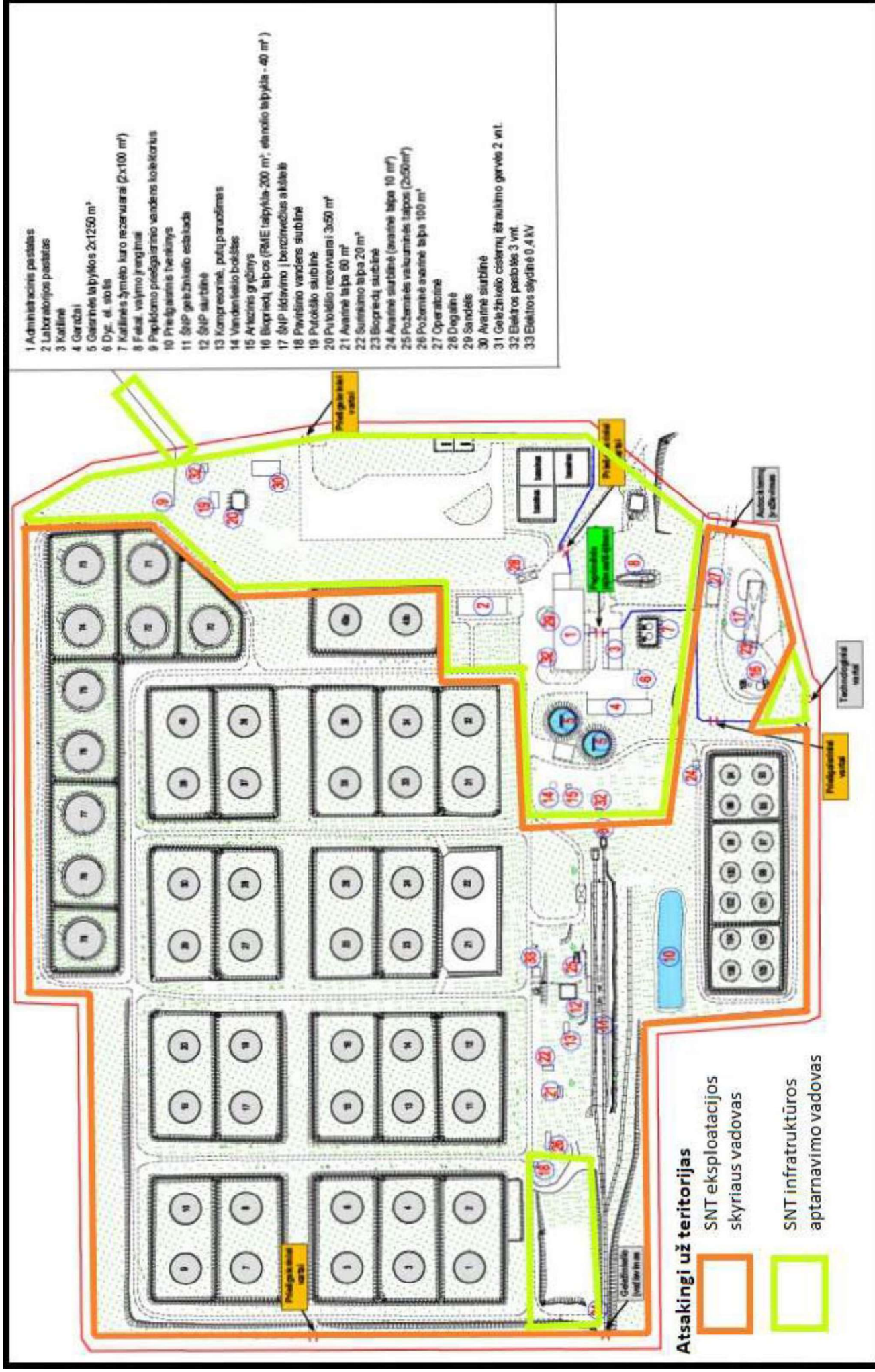
KSEPT teritorijos atsakingi asmenys yra pagal schemą

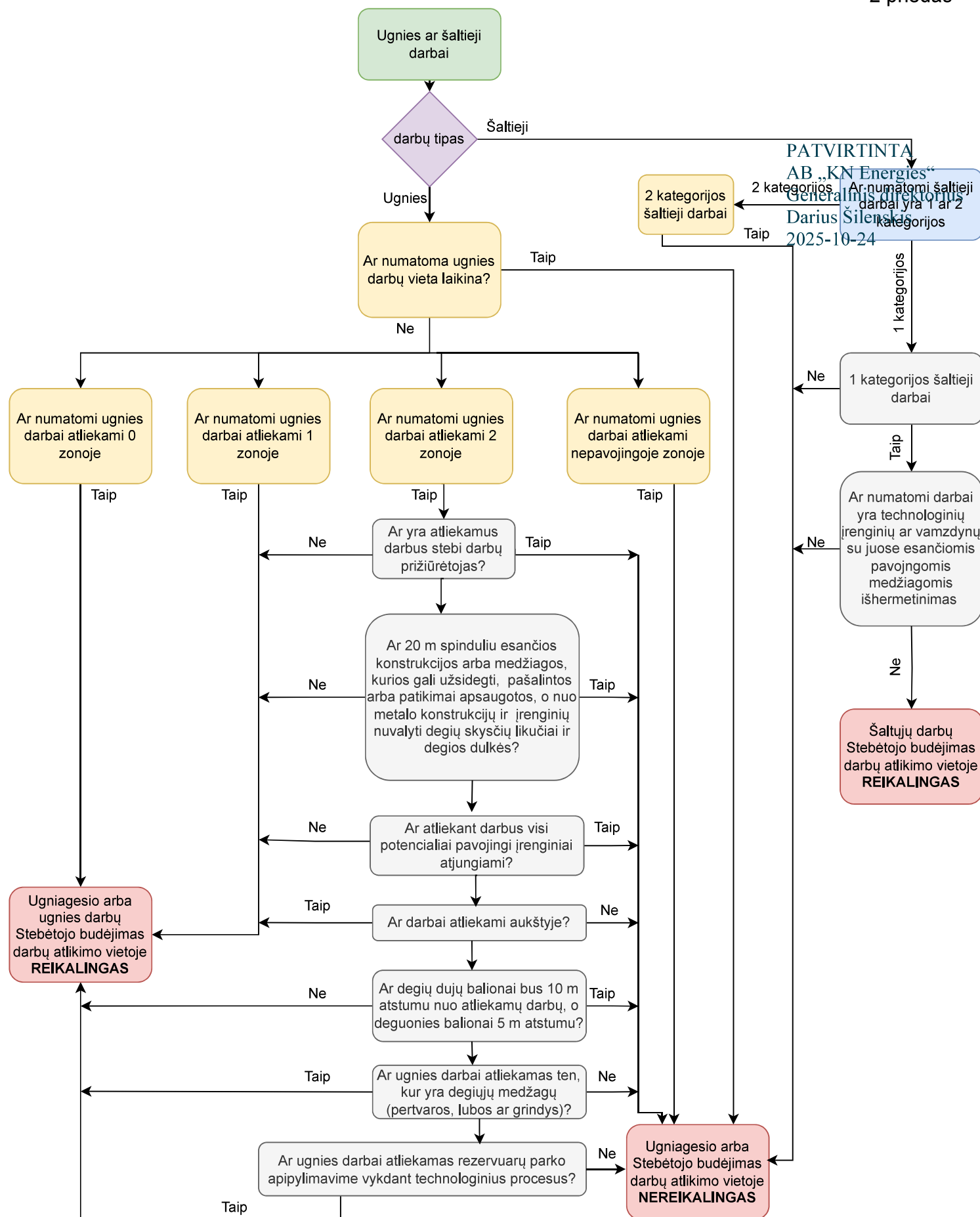

STATINIŲ EKSPLIKACIJA

A. TAMSIVIŲ NAFTOS PRODUKTŲ SKLYPAS	
1	MAZTUIŲ TAIKINIO NAFTOS TALIPIKLOŠIS, 6,1 20000m3;
2	LAUŽIŲ TAIKINIO NAFTOS TALIPIKLOŠIS, 6,1 20000m3;
3	DIŽELINIO AUTOMOBILIO TALIPIKLOŠIS, 3,4 20000m3
4	GELEŽINIO AUTOMOBILIO TALIPIKLOŠIS, 3,4 20000m3
4/1	DIŽELINIO AUTOMOBILIO TALIPIKLOŠIS NR.1
4/2	DIŽELINIO AUTOMOBILIO TALIPIKLOŠIS NR.2
4/3	TECHNOLINIO TALIPIKLOŠIS NR.3
4/4	TECHNOLINIO TALIPIKLOŠIS NR.4
4/5	UTERŠTOJO TALIPIKLOŠIS NR.5
5	VAZDUKIO TAIKINIO NAFTOS TALIPIKLOŠIS, 12,2 10000m3;
6	KATILINIO TAIKINIO NAFTOS TALIPIKLOŠIS, 12,2 10000m3;
6/1	KATILINIO TAIKINIO NAFTOS TALIPIKLOŠIS NR.1
6/2	KATILINIO TAIKINIO NAFTOS TALIPIKLOŠIS NR.2
6/3	KATILINIO TAIKINIO NAFTOS TALIPIKLOŠIS NR.3
6/4	KATILINIO TAIKINIO NAFTOS TALIPIKLOŠIS NR.4
7	PIŲTŲ STOTIES B
8	PIŲTŲ STOTIES A
12/1B3	PIŲTŲ STOTIES C
13	PIŲTŲ STOTIES D
14	PIŲTŲ STOTIES E
15	PIŲTŲ STOTIES F
16/1	PIŲTŲ STOTIES G
17	PIŲTŲ STOTIES H
18	PIŲTŲ STOTIES I
19/1	PIŲTŲ STOTIES J
20	PIŲTŲ STOTIES K
21	PIŲTŲ STOTIES L
22	PIŲTŲ STOTIES M
23	PIŲTŲ STOTIES N
24	PIŲTŲ STOTIES O
25	PIŲTŲ STOTIES P
26	PIŲTŲ STOTIES Q
27	PIŲTŲ STOTIES R
28	PIŲTŲ STOTIES S
29	PIŲTŲ STOTIES T
30	PIŲTŲ STOTIES U
31	PIŲTŲ STOTIES V
32	PIŲTŲ STOTIES W
33	PIŲTŲ STOTIES X
34	PIŲTŲ STOTIES Y
35	PIŲTŲ STOTIES Z
36	PIŲTŲ STOTIES AA
37	PIŲTŲ STOTIES AB
38	PIŲTŲ STOTIES AC
39	PIŲTŲ STOTIES AD
40	PIŲTŲ STOTIES AE
41	PIŲTŲ STOTIES AF
42	PIŲTŲ STOTIES AG
43	PIŲTŲ STOTIES AH
44	PIŲTŲ STOTIES AI
45	PIŲTŲ STOTIES AJ
46	PIŲTŲ STOTIES AK
47	PIŲTŲ STOTIES AL
48	PIŲTŲ STOTIES AM
49	PIŲTŲ STOTIES AN
50	PIŲTŲ STOTIES AO
51	PIŲTŲ STOTIES AP
52	PIŲTŲ STOTIES AQ
53	PIŲTŲ STOTIES AR
54	PIŲTŲ STOTIES AS
55	PIŲTŲ STOTIES AT
56	PIŲTŲ STOTIES AU
57	PIŲTŲ STOTIES AV
58	PIŲTŲ STOTIES AW
59	PIŲTŲ STOTIES AX
60	PIŲTŲ STOTIES AY
61	PIŲTŲ STOTIES AZ
62	PIŲTŲ STOTIES BA
63	PIŲTŲ STOTIES BB
64	PIŲTŲ STOTIES BC
65	PIŲTŲ STOTIES BD
66	PIŲTŲ STOTIES BE
67	PIŲTŲ STOTIES BF
68	PIŲTŲ STOTIES BG
69	PIŲTŲ STOTIES BH
70	PIŲTŲ STOTIES BI
71	PIŲTŲ STOTIES BJ
72	PIŲTŲ STOTIES BK
73	PIŲTŲ STOTIES BL
74	PIŲTŲ STOTIES BM
75	PIŲTŲ STOTIES BN
76	PIŲTŲ STOTIES BO
77	PIŲTŲ STOTIES BP
78	PIŲTŲ STOTIES BQ
79	PIŲTŲ STOTIES BR
80	PIŲTŲ STOTIES BS
81	PIŲTŲ STOTIES BT
82	PIŲTŲ STOTIES BU
83	PIŲTŲ STOTIES BV
84	PIŲTŲ STOTIES BW
85	PIŲTŲ STOTIES BX
86	PIŲTŲ STOTIES BY
87	PIŲTŲ STOTIES BZ
88	PIŲTŲ STOTIES CA
89	PIŲTŲ STOTIES CB
90	PIŲTŲ STOTIES CC
91	PIŲTŲ STOTIES CD
92	PIŲTŲ STOTIES CE
93	PIŲTŲ STOTIES CF
94	PIŲTŲ STOTIES CG
95	PIŲTŲ STOTIES CH
96	PIŲTŲ STOTIES CI
97	PIŲTŲ STOTIES CJ
98	PIŲTŲ STOTIES CK
99	PIŲTŲ STOTIES CL
100	PIŲTŲ STOTIES CM

PATVIRTINTA
AB „KN Energies“
Generalinis direktorius
Darius Šilenskis
2025-10-24

1. Ugnies darbų atlikimo vietos žymeklio pavyzdys:

ĮSIPJOVIMO Į ĮRENGINĮ VIETA
TIE-IN POINT

DĖMESIO!
ATTENTION!

NEPRADĖKITE DARBŲ, JEI:

- ŠIS ŽYMEKLIS NĖRA PASIRAŠYTAS
- NETURITE DARBŲ LEIDIMO
- NĖRA DARBŲ KOORDINATORIAUS

DO NOT START WORKING IF:

- THIS LABEL IS NOT DULY SIGNED
- WORK PERMIT IS NOT POSSESSED
- WORK COORDINATOR IS ABSENT

Darbų leidimo reg. Nr. <i>Work Permit Reg. No.</i>	<i>(įrašyti darbų leidimo registracijos numerį)</i>
Įrengimas paruoštas, įsipjovimo vieta pažymėta <i>Equipment is ready, tie-in point is marked</i>	<i>(leidimą išduodančio asmens vardas, pavardė, parašas)</i> <i>(darbų koordinatoriaus vardas, pavardė, parašas)</i>

PATVIRTINTA
 AB „KN Energies“
 Generalinis direktorius
 Darius Šilenskis
 2025-10-24

2. Darbų vadovo atestacijos galiojimo žymeklio pavyzdys:

					
UD Galioja iki 202__-__-__	ŽD Galioja iki 202__-__-__	ŠD Galioja iki 202__-__-__	UŠD Galioja iki 202__-__-__	UŽD Galioja iki 202__-__-__	VISI Galioja iki 202__-__-__
Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.

Ugnies darbai	Žemės darbai	Šalti darbai	Ugnies ir šalti darbai	Uždarose erdvėse darbai	Visi išvardinti darbai
---------------	--------------	--------------	------------------------	-------------------------	------------------------

Ugnies darbų saugaus atlikimo instrukcija

INSG002 Versija: 8

PATVIRTINTA
AB „KN Energies“
Generalinis direktorius
Darius Šilenskis
2025-10-24

Veiklos sritis	14. Valdyti saugas (aplinkos, darbų, gaisrinę, civilinę, procesų) ir sveikata
Procesų grupė	14.3. Valdyti gaisrinę ir civilinę saugą
Proceso savininkas	Verslo atsparumo direktorius
Proceso vadovas	Priešgaisrinės saugos vadovas
Rengėjas	Priešgaisrinės saugos vadovas
Peržiūra	Kas 3 metus
Taikymo sritis	Įrašyti veiklą
Kam taikoma	LR AB KN Energies valdomiems terminalams: SGDT, KSEPT, SSEPT
Bendros nuorodos, sąvokos	<u>KN procesų žemėlapis</u>

Turinys

1. Taikymo sritis.....	1
2. Darbuotojų pareigos ir atsakomybės.....	2
3. Saugos reikalavimai	6
4. Paruošiamieji darbai.....	6
5. Darbuotojų veiksmai darbo metu	9
6. Darbuotojų veiksmai ypatingais (avariniais) atvejais.....	10
7. Darbuotojų veiksmai baigus darbą.....	11
8. Įgyvendinimas ir kontrolė	11
9. Darbuotojų mokymas.....	12
10. Nuorodos	12
11. Sąvokos ir sutrumpinimai	12
12. Priedai.....	13

1. Taikymo sritis

- 1.1. Gamybinės operacijos, kurių metu naudojama atvira ugnis, gali susidaryti kibirkštys arba medžiagos įkaitinamos iki temperatūros, galinčios sukelti jų užsiliepsnojamą, vadinami Ugnies darbai (toliau - Darbai). Ugnies darbų saugaus atlikimo instrukcijos (toliau – Instrukcija) paskirtis yra nustatyti saugos reikalavimus ugnies darbų atlikimui.
- 1.2. Instrukcijos reikalavimai privalomi AB „KN Energies“ (toliau - KN) darbuotojui ir rangovui, organizuojančiam, planuojančiam ir (arba) atliekančiam ugnies darbus KN teritorijoje ir potencialiai pavojingose zonose.
- 1.3. Šios Instrukcijos reikalavimai negalioja:
  - 1.3.1. administracinėse ir buitinėse patalpose atliekamus 2 kategorijos ugnies darbus, apdailos ir statybos darbus;
  - 1.3.2. ugnies darbams nuolatinėse ugnies darbų vietose;

- 1.3.3. elektroninės įrangos (kompiuterių, mobiliųjų telefonų, fotoaparatus ir pan.), motorinių transporto (elektriniai paspirtukai, automobiliai ir pan.) ir darbo (kompresoriai, žoliapjovės) priemonių, neturinčių apsaugos sprogiai aplinkai ar nesertifikuotų potencialiai sprogiai aplinkai, naudojimui, jei šioms išvardintoms priemonėms yra taikomos atskiros eksploatavimo instrukcijos;
- 1.3.4. remonto darbams, kai įrenginiai sustabdyti ir yra pašalintos visos rizikos, yra įformintas tai patvirtinantis objekto perdavimo remontui priėmimo-perdavimo aktas ir jame numatytos sąlygos sprogimui ir gaisrui išvengti, saugiam darbų atlikimui.
- 1.4. Ugnies darbai laikinoje vietoje (kuri įvardinta leidime ir pažymėta schemeje, apsiribojanti vienu įrenginiu ar statiniu ir teritorija aplink jį bei kurioje atliekami Leidime numatyti darbai) gali būti vykdomi tik įvykdžius reikalavimus, numatytus šioje Instrukcijoje, ir gavus Ugnies ir šaltųjų darbų leidimą (D047).
- 1.5. Ugnies darbai potencialiai sprogimui pavojingose zonose leidžiami išimtiniais atvejais, kai šių darbų neįmanoma atlikti nuolatinėje ugnies darbų vietoje.
- 1.6. Kitų įmonių darbuotojai atlikti ugnies darbus KN teritorijoje gali tik išklausę mokymus, instrukuoti ir gavę Ugnies ir šaltųjų darbų leidimą (D047).

2. Darbuotojų pareigos ir atsakomybės

2.1. Leidimą išduodantis asmuo privalo:

- 2.1.1. Procedūroje PRC096 nustatyta tvarka išduoti arba pratęsti *leidimą* tik tais atvejais, kai dėl leidimo išdavimo / pratęsimo į jį tiesiogiai kreipiasi Koordinatorius;
- 2.1.2. Prieš išduodamas *Leidimą* įvertinti rizikos nustatymo matricoje įvardintą riziką, įrenginio ir teritorijos paruošiamąsias ir darbų atlikimo metu taikomas saugos priemones.
- 2.1.3. Prieš išduodamas *Leidimą* įvertinti įrenginyje esančias ar likusias medžiagas ir nustatyti reikalingus atlikti darbo aplinkoje oro užterštumo matavimus, mėginių paėmimo vietas ir jų atlikimo periodiškumą, informuoti *Oro užterštumą matuojantį darbuotoją* apie matavimo metu reikalingas naudoti AAP bei organizuoti darbo aplinkos oro užterštumo matavimą;
- 2.1.4. Prieš išduodamas leidimą patikrinti Darbų vadovo kvalifikaciją atitinkančius dokumentus-Darbų vadovo atestaciją .
- 2.1.5. Užpildyti *Leidimą* vadovaujantis procedūroje PRC096 nurodyta *Leidimo* parengimo tvarka;
- 2.1.6. Suderinti *Leidime* numatytą darbo vietą ir Darbus su *Teritorijos savininku*.
- 2.1.7. Paruošti Darbų vietą.
- 2.1.8. Jeigu bus atliekamas įsipjovimas į įrenginį, kartu su Koordinatoriumi pažymėti įsipjovimo į įrenginį vietą/vietas žymekliu (žymeklio pavyzdys pateikiamas šios instrukcijos 4 priede), kuriame įrašyti *leidimo* registracijos numerį ir savo parašu patvirtinti, kad įrenginys paruoštas ugnies darbų atlikimui;
- 2.1.9. Jeigu šalia Darbų atlikimo vietos (skirstyklos, technologinės siurblynės ir kt.) yra įrengtos gaisro aptikimo sistemos, *Leidimo* registravimo pas *Pamainos vadovą* metu informuoti *Pamainos vadovą* apie galimą gaisro aptikimo sistemų suveikimą *Darbų atlikimo metu*. Gaisro aptikimo sistemos įrenginius atjungti ir vadovaujantis 2 priedu paskirti arba nepaskirti *Stebėtoją*;
- 2.1.10. Prieš išduodamas leidimą organizuoti į įrenginį galinčių patekti pavojingų energijų šaltinių izoliavimą, užrakinimą ir žymėjimą pagal instrukcijos INSS067 reikalavimus. Prieš išduodamas *Leidimą* įsitikinti, kad įrenginys yra tinkamai izoliuotas ir įvykdytos įrenginio paruošiamosios priemonės *Darbų* atlikimui;
- 2.1.11. Gavęs informaciją iš Darbų vadovo, organizuoti periodinius darbo aplinkos oro užterštumo matavimus;
- 2.1.12. Išduoti *leidimą*, pasirašydamas *leidime* ir leisti pradėti *Darbus* tik įsitikinęs, kad degių medžiagų koncentracija aplinkos ore neviršija 3 % apatinės sprogumo ribos, taip pat tik įsitikinęs, kad yra pasirašę visi Leidime nurodyti asmenys;

- 2.1.13. Atliekamų Darbų kontrolei paskirti *Darbų prižiūrėtoją*. Jeigu *Leidimą išduodantis asmuo Darbų prižiūrėtojo* nepaskiria, vykdyti Darbų prižiūrėtojo pareigas;
- 2.1.14. Jeigu *Darbai* buvo sustabdyti, *Darbus* leisti tęsti tik išsiaiškinus ir pašalinus nesaugią darbo sąlygų priežastis ir *Leidime* nustatytais sąlygomis;
- 2.1.15. Jeigu išduotas *Leidimas* yra pratęsimas naujam terminui (neviršijant leidimo galiojimo datos ir dirbančio Darbų prižiūrėtojo darbo laiko), prieš pratęsiant *Leidimą* įsitikinti, kad *Darbų* atlikimo vietoje nepasikeitė darbo sąlygos bei pratęsti *Leidimą* pasirašydamas *Leidimo* pratęsimo dalyje.
- 2.1.16. Užbaigus Darbus, patikrinti darbo vietą ir teritoriją, uždaryti *Leidimą* ir informuoti Teritorijos savininką. *Leidimą* saugoti 4 dienas po *leidimo* uždarymo, vėliau sunaikinti.

2.2. Teritorijos savininkas privalo:

- 2.2.1. Šioje instrukcijoje nustatyta tvarka suderinti *Leidimą* tik tais atvejais, kai dėl *Leidimo* išdavimo/pratęsimo į jį tiesiogiai kreipiasi Koordinatorius arba *Leidimą išduodantis asmuo*;
- 2.2.2. Prieš suderindamas *Leidimą* įvertinti jame numatytas įrenginio ir/ar teritorijos paruošiamąsias priemones ir esant poreikiui nurodyti *Leidimą išduodančiam asmeniui* papildyti *Leidime* darbų atlikimo metu taikomas papildomas saugos priemones;
- 2.2.3. Jeigu *Leidimas* išduodamas arba pratęsimas naujam terminui, įsitikinti, kad *Darbų* atlikimo vietoje nepasikeitė darbo sąlygos bei pasirašyti *Leidime*.
- 2.2.4. Po Darbų atlikimo, baigus visus *Leidime* numatytus darbus, įvertinti ar teritorija sutvarkyta /atkurta iki buvusios būklės prieš darbus.

2.3. Pamainos vadovas privalo:

- 2.3.1. Susipažinti su *Leidime* numatytais darbais. Jei numatyti Darbai kelia pavojų, informuoti *Leidimą išduodantį asmenį* ir *leidimo* nederinti.
- 2.3.2. Jeigu *Leidimas* pratęsimas naujam terminui, įsitikinti, kad Darbų atlikimo vietoje nepasikeitė darbo sąlygos bei pasirašyti *Leidime* ir jį užregistruoti į žurnalą bei pažymėti leidimų scheme.
- 2.3.3. Gavęs informaciją iš Darbų vadovo, po *Leidimą išduodančio asmens* darbo valandų, organizuoti darbo vietos priėmimą.
- 2.3.4. Susipažinti su darbo vietos priėmimu ir nuimti žymėjimą nuo leidimų schemos.

2.4. Darbų prižiūrėtojas privalo:

- 2.4.1. Susipažinti su *leidime* nurodytais reikalavimais, saugos priemonėmis ir tai patvirtinti, pasirašydamas;
- 2.4.2. Paruošti pagal *Leidime* numatytas sąlygas *Darbų* vietą ir informuoti *Leidimą išduodantį asmenį*.
- 2.4.3. Kontroliuoti atliekamus *Darbus* ir juos sustabdyti (paimdamas *Leidimą*), jei jie atliekami nesaugiai ar dėl pasikeitusių sąlygų tampa nesaugu tęsti jų atlikimą. Apie sustabdytus *Darbus* informuoti *Leidimą išdavusį asmenį, Darbų atlikėjus* ir/ar *Darbų vadovą*;
- 2.4.4. Baigus darbus pagal išduotą *Leidimą* patikrinti darbo vietos sutvarkymą ir tik tada, kai ji sutvarkyta, patvirtinti Darbo vietos sutvarkymo faktą, pasirašydamas *Leidimo* dalyje „Darbo vieta sutvarkyta“.
- 2.4.5. Užbaigus visus darbus pagal *Leidimą*, organizuoti naudotų paruošiamųjų priemonių ir teritorijos sutvarkymą, arba pasibaigus *Leidimo* galiojimui, patvirtinti *Leidimo* užbaigimą pasirašydamas bei įrašydamas *Leidimo* užbaigimo datą ir laiką. *Leidimą* gražinti Koordinatoriui arba *Leidimą išdavusiam asmeniui*.

2.5. Koordinatorius privalo:

- 2.5.1. Suderinti su Darbų vadovu darbų atlikimo datą, laiką ir vietą, reikalingus atlikti darbus, jų apimtį ir atlikimo eigą, aptarti darbų atlikimo metu numatomų naudoti įrankių, įrangos ir / ar kitų darbo priemonių tinkamumą

bei identifikuotoms rizikoms (darbas aukštyje, uždaroje erdvėje, dujų aplinkoje ir pan.) numatomas taikyti saugos priemonės;

- 2.5.2. Informuoti Leidimą išduodantį asmenį apie Leidimo išdavimo/pratęsimo reikalingumą, nurodydamas Darbų atlikimo datą ir laiką, Darbus atliksiantį Rangovą (kai darbus atlieka Rangovas) ir jo kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus, darbų atlikimo vietą (teritoriją arba įrenginio pavadinimą ir technologinį numerį) bei reikalingus atlikti Darbus;
- 2.5.3. Susipažinti su Leidime nurodytais reikalavimais, saugos priemonėmis;
- 2.5.4. Darbų atlikimo metu koordinuoti jų atlikimą;
- 2.5.5. Jeigu bus atliekamas įsipjovimas į įrenginį, prieš darbų pradžią kartu su leidimą išduodančiu asmeniu pažymėti įsipjovimo į įrenginį vietą/vietas nustatytos formos žymekliais (4 priedas), žymeklyje savo parašu patvirtinti, kad įsipjovimo vieta/vietos pažymėtos teisingai ir su šiomis vietomis supažindinti Darbų vadovą;
- 2.5.6. Dalyvauti vykdant pirmąjį įsipjovimą į įrenginį;
- 2.5.7. Jeigu išduotas Leidimas yra pratęsiamas naujam terminui, įsitikinti ir patvirtinti, kad Darbų atlikimo vietoje nepasikeitė atliekamų Darbų pobūdis ir apimtys, organizuoti Leidimo pratęsimą.

2.6. Darbų vadovas privalo:

- 2.6.1. Suderinti su Koordinatoriumi *Darbų* atlikimo datą, laiką ir vietą, reikalingus atlikti darbus, jų apimtį ir atlikimo eigą bei aptarti *Darbų* atlikimo metu numatomų naudoti įrankių, įrangos ir/ar kitų darbo priemonių tinkamumą bei numatomas taikyti DSS priemones;
- 2.6.2. Susipažinti su Ugnies darbų saugaus atlikimo instrukcija ir išspręsti Darbų vadovo testą, kurį pateikia Koordinatorius.
- 2.6.3. Susipažinti su Leidime nustatytais reikalavimais;
- 2.6.4. Įvertinti *Darbų* atlikimo metu galinčius kilti pavojus, numatyti papildomas priemones saugiam *Darbų* atlikimui;
- 2.6.5. Užtikrinti, kad *Darbų* metu naudojama įranga, įtaisai bei įrankiai būtų tvarkingi, patikrinti ar išbandyti pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius norminių teisės aktų reikalavimus;
- 2.6.6. Darbų atlikimui paskirti turinčius reikiamą kvalifikaciją *Darbų atlikėjus ir Stebėtojus*. Jie turi būti apmokyti teikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam. Surašyti paskirtus Darbų atlikėjus į *leidimą*;
- 2.6.7. Pasikeitus *Darbų atlikėjams* Darbų atlikimo metu, naujieji brigados nariai turi būti instruktuoti pažymint tai *leidime*.
- 2.6.8. Instruktuoti *Darbų atlikėjus*, supažindindamas juos su reikalingais atlikti *Darbais*, jų atlikimo eigą, saugiais darbo metodais, darbo aplinkos oro užterštumo matavimo rezultatais, reikalingomis naudoti būtinosiomis ir specialiosiomis AAP, priešgaisrinėmis bei kitomis apsaugos priemonėmis jiems pasirašant *Leidime*;
- 2.6.9. Informuoti Leidimą išduodantį asmenį arba *Darbų prižiūrėtoją* (jeigu jis paskirtas) apie *Leidime* nurodytų ir darbus atliekančių *Darbų atlikėjų ir Stebėtojų* skaičių. Jeigu išduoto leidimo galiojimo metu darbuotojų skaičius keičiasi – nurodyti naują darbuotojų skaičių;
- 2.6.10. Prieš *Darbų* pradžią aptverti pavojingą *Darbų* teritoriją – tvora, įspėjamąją juostą, žymėjimu ant pagrindo arba ženklais, jei fizinis aptvėrimas neįmanomas;
- 2.6.11. Užtikrinti, kad *Darbų atlikėjai ir Stebėtojai* nepradėtų darbų, kol nėra išduotas *Leidimas* ir jie nėra instruktuoti bei pasirašę *leidime*;
- 2.6.12. Užtikrinti, kad nebūtų pradėti jokie įsipjovimo į įrenginį darbai, jei įsipjovimo vieta/vietos nėra pažymėtos nustatytos formos žymekliais (4 priedas) ir ugnies darbų atlikimo vietoje nėra *Koordinatoriaus*;
- 2.6.13. Aprūpinti darbo vietą *leidime* nurodytomis priemonėmis;

- 2.6.14. Aprūpinti darbo vietą dujų matuokliais (metrologiškai patikrintu) sprogųjų dujų koncentracijos kontrolei darbo aplinkos ore, jeigu tokia kontrolė nurodyta *Leidime*;
- 2.6.15. Prieš pradėdant darbus patikrinti pagal *Leidimo* 13 p., kad visos rizikos darbų atlikimo vietoje yra kontroliuojamos ir buvo imtasi reikiamų prevencinių priemonių saugiam darbų atlikimui;
- 2.6.16. *Darbų* atlikimo metu *Leidime* nurodytu periodiškumu informuoti *Leidimą išduodantį asmenį*, kad būtų organizuotas darbo aplinkos oro užterštumo matavimas ir, jeigu *Darbai* nebuvo vykdomi ilgiau kaip 30 minučių, užtikrinti, kad darbai nebūtų pradėti iki nebus atlikti pakartotiniai darbo aplinkos oro užterštumo matavimai bei įsitikinti, kad sąlygos nepasikeitė.
- 2.6.17. Atsižvelgiant į *Darbų* atlikimo vietoje nustatytą rizikos lygį *Darbų* atlikimo metu periodiškai arba nuolat kontroliuoti atliekamus darbus.
- 2.6.18. Užtikrinti, kad *Darbų* atlikėjai laikytųsi *Leidime*, bei kitose Bendrovės instrukcijose, su kuriomis yra supažindinti, nurodytų reikalavimų, *Darbų* metu taikytų saugius darbo metodus, naudotųsi būtinosiomis ir specialiosiomis AAP, priešgaisrinėmis bei kitomis saugos priemonėmis;
- 2.6.19. Jei atliekant ugnies darbus išsiskiria ar gali išsiskirti kibirkštys, imtis priemonių (naudoti nedegius užtiesalus, metalinius skydus ar kitas priemones), užkertančių kelią kibirkščių kritimui ant žmonių, įrangų, elektros kabelių ir kt.;
- 2.6.20. Užtikrinti, kad išduoto *Leidimo* viena kopija nuolat būtų laikoma prie *Darbų* atlikimo vietos;
- 2.6.21. Užtikrinti, kad *Darbo* vieta būtų tvarkinga, t. y. pašalintos atliekos, nereikalingi daiktai, reikalingos medžiagos laikomos tvarkingai sudėtos ir pan.;
- 2.6.22. Baigus *Darbus* pagal išduotą *Leidimą* iki *Leidimo* galiojimo termino pabaigos organizuoti *Darbo* vietos sutvarkymą, apie užbaigtus *Darbus* informuoti *Leidimą išdavusį asmenį* bei patvirtinti darbo vietos sutvarkymą, pasirašydamas *Leidime* „Darbo vieta sutvarkyta“;
- 2.6.23. Jeigu išduotas *Leidimas* yra pratęsiamas naujam terminui, įsitikinti, kad nepasikeitė atliekamų *Darbų* pobūdis ir apimtys, instrukuoti naujai paskirtus darbuotojus, pažymėti atitinkamas grafas X ženklų bei pasirašyti leidimą atitinkamoje leidimo pratęsimo dalyje.

2.7. Darbų atlikėjai privalo:

- 2.7.1. Darbus pradėti tik susipažinę su Darbo vietoje galinčiais kilti pavojais, turėdami visas reikalingas naudoti būtinąsias ir *Leidime* nurodytas specialiąsias AAP bei kolektyvines apsaugos priemones (pastolius, nedegų užtiesalą, mechaninį ventiliatorių, signalinę aptvėrimo juostą ir kt.), išklause *Darbų* vadovo instruktavimą bei įsitikinę, kad buvo imtasi reikiamų saugos priemonių ir visi pavojai yra kontroliuojami (pasirašydami *leidime*);
- 2.7.2. Dirbti tik *leidime* nurodytus *Darbus* ir laikytis *Leidime* bei taikomose Bendrovės instrukcijose, su kuriomis supažindintas, nustatytų reikalavimų;
- 2.7.3. Nvykdyti *Darbų*, kai darbo vietoje nėra Stebėtojo, jeigu jis paskirtas;
- 2.7.4. Darbo vietoje nuolat palaikyti tvarką, t. y. šalinti nereikalingus daiktus, tvarkingai sudėti / sandėliuoti *Darbams* reikalingas medžiagas ir kt.;
- 2.7.5. Pertraukų metu išjungti suvirinimo aparatus ir kitus mechanizmus iš maitinimo šaltinių, užsukti dujų balionus, apžiūrėti pavojingą *Darbų* teritoriją ir įsitikinti, kad nėra likusių smilkstančių medžiagų, o *Darbus* užbaigus, sutvarkyti darbo vietą, išvežti darbo metu naudotą įrangą, medžiagas, atliekas ir kt.
- 2.7.6. Pranešti *Darbų* vadovui, jei jis nori laikinai pasitraukti iš savo darbo vietos arba negali atlikti savo darbo dėl ligos ir kitų priežasčių. Draudžiama be *Darbų* vadovo žinios patikėti arba užleisti savo darbo vietą, darbo priemones, pareigų vykdymą kitam asmeniui arba imtis darbų nesusijusių su darbo užduoties vykdymu.

2.8. Stebėtojas privalo:

- 2.8.1. Prieš *Darbų* pradžią vizualiai patikrinti, ar tvarkingos bei paruoštos *leidime* nurodytos priemonės;

- 2.8.2. Turėti skiriamuosius ženklus: žymeklį (3 priedas), signalinę liemenę ir garsinę priemonę (pvz., švilpuką) darbuotojų dėmesiui atkreipti.
- 2.8.3. Darbų atlikimo metu:
  - 2.8.3.1. Nuolat būti ugnies darbų atlikimo vietoje ir stebėti vykdomus darbus;
  - 2.8.3.2. Būti kiek įmanoma arčiau (saugiu atstumu) prie užsidegimo pavojų keliančių vietų;
  - 2.8.3.3. Turėti gesintuvus ir nedegų audeklą;
  - 2.8.3.4. Prižiūrėti, kad darbo vietoje nebūtų laikomos degios medžiagos, nesusijusios su vykdomais darbais;
- 2.8.4. Avariniais atvejais vykdyti veiksmus, nurodytus šios instrukcijos 6 skyriuje.
- 2.8.5. Bendrovės skyriaus, kuriame išduodami leidimai Darbams, vadovas privalo kontroliuoti, kad ugnies darbai būtų vykdomi laikantis šioje instrukcijoje nustatytų reikalavimų.
- 2.8.6. Bet kuris asmuo, kuriam taikomos šios instrukcijos nuostatos, pastebėjęs, kad Darbai atliekami nesaugiai ar dėl jų atlikimo iškyla pavojus kilti avarijoms, incidentams, įvykti nelaimingiems atsitikimams ir pan., privalo apie tai informuoti Leidimą išdavusį asmenį arba Pamainos vadovą.

3. Saugos reikalavimai

- 3.1. Darbo vietoje turėti gesintuvą ≥ 4 kg ir nedegų audeklą;
- 3.2. Ugnies darbų atlikimo metu draudžiama vykdyti darbus, susijusius su įrenginių ir vamzdynų išsandarinimu ugnies darbų atlikimo zonoje, o taip pat kitų operacijų, kurių metu į aplinką gali patekti sprogo ir gaisro atžvilgiu pavojingos medžiagos. Zonos dydis yra ne mažesnis 20 m spinduliu, o jo minimalų dydį padidinti gali Teritorijos savininkas.
- 3.3. Atliekant Darbus potencialiai sprogioje aplinkoje būtina nuolat kontroliuoti sprogių/degių dujų (angliavandenilių) koncentraciją darbo vietoje, kuri turi neviršyti ≤ 3 % LEL.
- 3.4. Reikalavimai pirmos kategorijos ugnies darbų atlikimui:
  - 3.4.1. Atliekant ugnies darbus degių produktų talpykloje arba remontuojant jos įrangą, paskirti stebėtoją.
  - 3.4.2. Atliekant darbus KSEPT geležinkelio estakadoje Nr.2 (keliai 3A/B), krovos darbai turi būti nutraukti abiejuose estakados keliuose.
- 3.5. Reikalavimai antros kategorijos ugnies darbų atlikimui:
  - 3.5.1. Viršijus 3 % apatinę sprogo ribą (LEL), Darbai turi būti nedelsiant nutraukti, o įrankiai ar įranga išjungti ir esant galimybei pašalinti iš darbo zonos į saugią vietą ne mažesniu 20 m atstumu.
  - 3.5.2. Atliekant Darbus su įrenginiais turinčiais vidaus degimo variklį (žoliapjovės, automobiliniai kranai, keltuvai žmonėms) Darbų atlikimo metu nuolat kontroliuoti sprogių/degių dujų (angliavandenilių) koncentraciją.

4. Paruošiamieji darbai

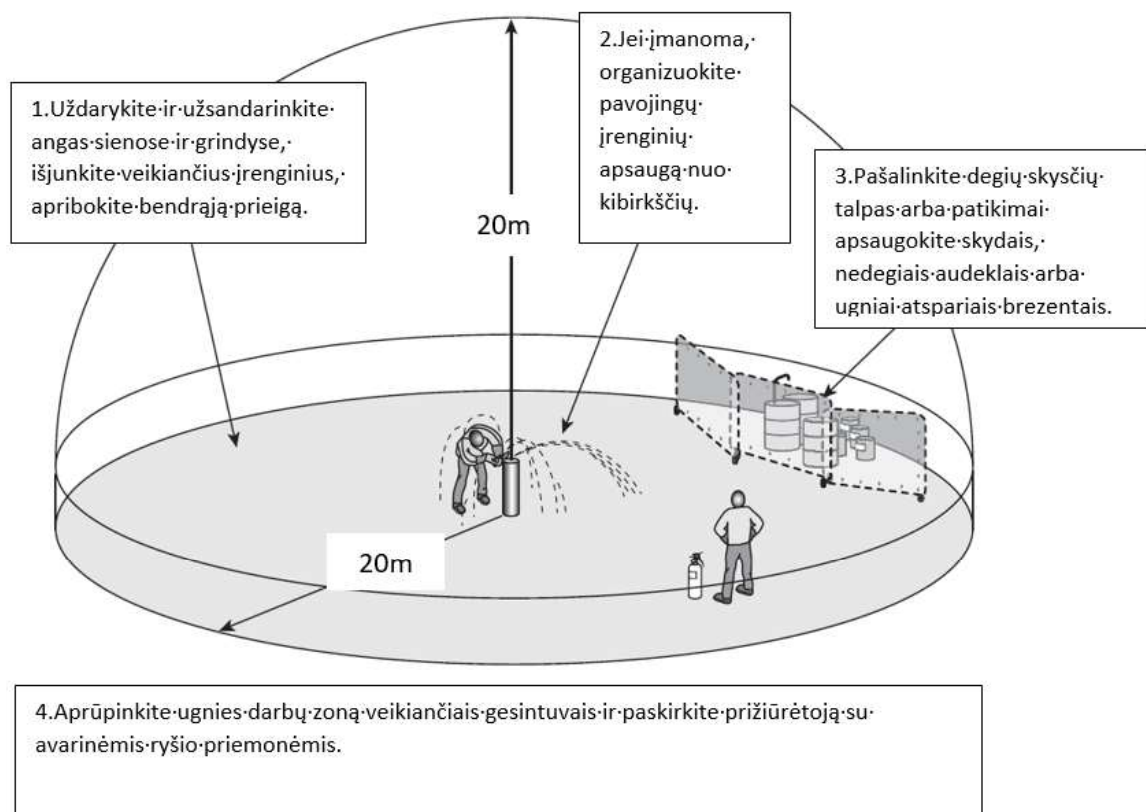

- 4.1. Prieš atliekant Darbus remontuojamas įrenginys turi būti izoliuotas EIP nuo visų esančių ar galinčių atsirasti pavojingos energijos šaltinių vadovaujantis Pavojingos energijos izoliavimo, rakinimo ir žymėjimo instrukcija INSS067.
- 4.2. Įrenginiuose, kuriuose dirbama, būtina išjungti elektros maitinimą.
- 4.3. Ruošiantis ugnies darbams uždaroje erdvėje, būtina vadovautis šia Instrukcija ir Darbų uždaroje erdvėje saugaus atlikimo instrukcija INSS096.
- 4.4. Atliekami įrenginių ir vamzdynų vidaus, uždarytų erdvių ir, jei reikia, išorės aplinkos oro užterštumo matavimai. Matavimų būtinumas, vieta ir periodiškumas nustatytas leidime.

Paruošiamieji darbai pirmos kategorijos ugnies darbams

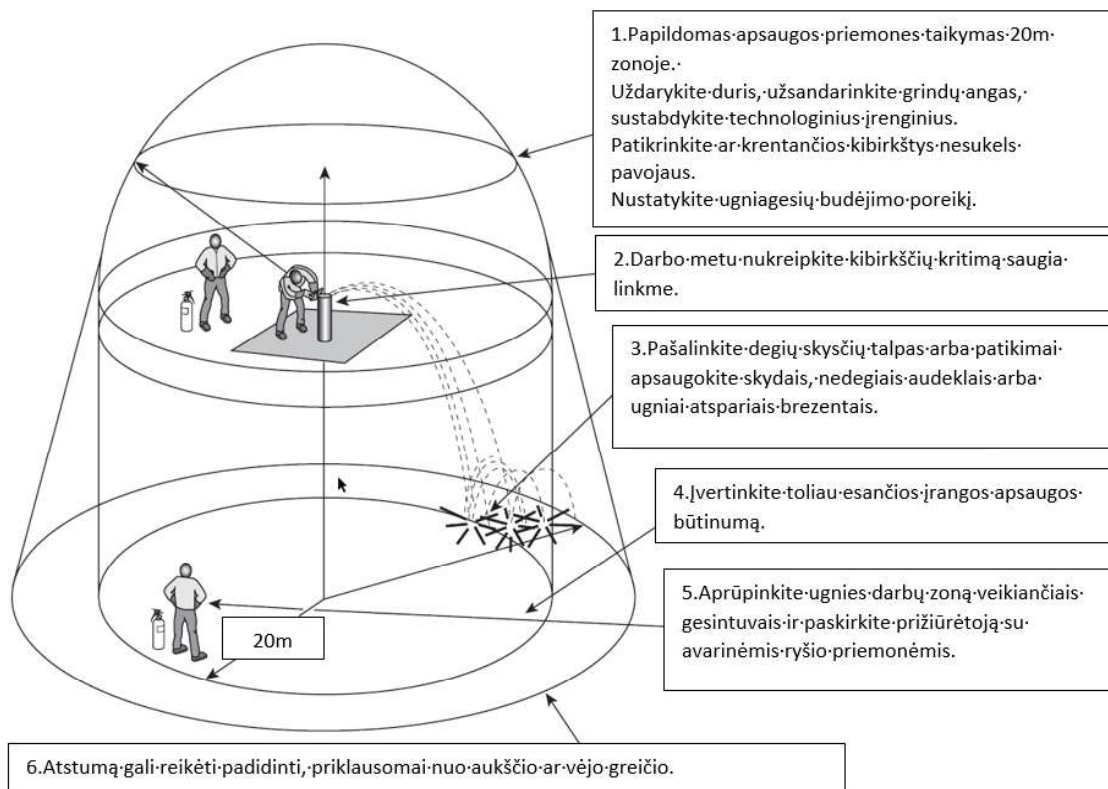

- 4.5. Technologiniai procesai talpyklose, siurblinėse, vamzdynuose ir kituose įrenginiuose, kuriuose ruošiamasi atlikti Darbus, turi būti sustabdyti, iš jų pašalintos pavojingos cheminės medžiagos, jie turi būti atskirti aklėmis nuo veikiančių įrenginių, išplauti vandeniu ar išgarinti vandens garu, išvėdinti, o nuotekos surinktos į gamybinę kanalizaciją. Įkaitę įrenginiai ir paviršiai turi būti atšaldyti iki žemesnės +40°C temperatūros.
- 4.6. Ruošiantis ugnies darbams, svarbu įvertinti su ugnies darbų atlikimu susijusias rizikas ir pavojus bei tinkamai pasiruošti (žr. 1 ir 2 paveikslus):

1 pav. Darbo vietos paruošimas ugnies darbams atlikti

- 4.6.1. 5 m spinduliu esančios konstrukcijos arba medžiagos, kurios gali užsidegti, turi būti pašalintos arba patikimai apsaugotos, nuo metalo konstrukcijų ir įrenginių turi būti nuvalyti degių skysčių likučiai ir degios dulkės bei turi būti imtasi priemonių, kad kibirkštys nepatektų ant žemiau esančių degių medžiagų ir konstrukcijų.
- 4.6.2. Kad ugnies darbų metu lekiančios kibirkštys ir karšto metalo lašai nesugadintų šalia esančių elektros kabelių, reikia uždengti juos izoliuojančiais skydais ar širmomis.
- 4.6.3. Vadovaujantis diagrama (2 priedas), nustatomas Stebėtojų budėjimo būtinumas.
- 4.6.4. Kai numatytoje ugnies darbų vietoje neįmanoma visiškai panaikinti degių produktų atsiradimo galimybės (<20 m atstumu vykdoma autocisternų ir vagonų-cisternų krova, technologinėse siurblinėse technologiniais siurbliais vykdoma ŠNP produktų krova) ir dėl ugnies darbų išjungiami gaisro aptikimo signalizatoriai, arba ugnies darbai vykdomi uždaroje talpyklose - turi būti numatytas ugniagesių budėjimas su gaisrinio automobilio ir paruoštomis mobiliomis gaisro gesinimo priemonėmis arba apmokytu Stebėtoju su gesintuvais.

2 pav. Darbo vietos paruošimas ugnies darbams

4.7. Ruošiantis ugnies darbams talpykloje arba jos įrangai būtina:

- 4.7.1. Išvalyti talpyklos dugną, prieduobę ir 20 m spinduliu horizontaliai bei 5 m vertikaliai aplink darbų vietą degias medžiagas (esant pontonui – iki pontono);
- 4.7.2. Nuotekų valymo įrenginių ir naftos produktų talpyklose pašalinti susikaupusį ir sukietėjusį šlamą.

4.8. Ruošiantis ugnies darbams geležinkelio estakadoje būtina:

- 4.8.1. ugnies darbams SSEPT ir KSEPT geležinkelio estakados (KSEPT tik estakadoje Nr. 2) viename iš kelių, nutraukti krovos operacijas abiejuose estakados keliuose, sandariai uždaryti visas sklendes estakadoje, ištraukti vagonines cisternas iš abiejų estakados kelių;
- 4.8.2. ugnies darbams KSEPT geležinkelio estakados Nr. 1 viename iš kelių, ištraukti tiek vagoninių cisternų iš abiejų estakados kelių, kad nebūtų vagoninių cisternų viename arba dviejuose gaisrinio vandens užtvarų tarpe (-uose), kuriame (-iuose) yra numatytų darbų vieta, ir ne mažiau kaip 24 m spinduliu nuo numatytų darbų vietos;
- 4.8.3. 10 m spinduliu nuo ugnies darbų vietos išvalyti (nuplauti) ištekėjusius naftos produktus, nuvalyti aikštes, estakadas, vamzdynų paviršių, kanalizacijos (nuotekų) latakus ir kitus paviršius;
- 4.8.4. 20 m spinduliu nuo ugnies darbų vietos:
  - 4.8.4.1. sandariai uždaryti pramoninės, lietaus kanalizacijos šulinius ir jų dangčius užpilti ne plonesniu kaip 0,1 m smėlio sluoksniu;
  - 4.8.4.2. subėgimo angas užsandarinti pripučiamais arba kitais, patikimai išimamais, kamščiais, išplauti surinkimo prieduobes. Draudžiama skylės užkišinėti skudurų gumulais, neturinčiais patikimos galimybės juos ištraukti (patekę skudurų likučiai sugadina drenažinius siurblius).

4.9. Jeigu ugnies darbai bus atliekami šalia ventiliacinių įrenginių, tokie ventiliacijos vamzdžiai turi būti izoliuoti nuo galimo įsiurbimo.

4.10. Jeigu iš ugnies darbams ruošiamų įrenginių ir vamzdynų neįmanoma išvalyti naftos produktų ar degių dujų, įrenginių viduje angliavandenilių koncentracija viršija 3 % apatinę sprogumo ribą (LEL), iš ugnies darbams ruošiamo įrenginio ar vamzdyno neišplovus technologinių angų neįmanoma pašalinti degių produktų likučių, Darbus organizuoti ir vykdyti RVK akte numatytomis sąlygomis.

4.11. Suvirinimo, pjovimo, kaitinimo vietos ant vamzdynų pažymimos gerai matomais, skiriamaisiais ženklais 4 priedas.

Paruošiamieji darbai antros kategorijos ugnies darbams

4.12. Potencialiai pavojingi įrenginiai, kuriuose ar kuriuos reikia remontuoti, turi būti sustabdyti, sklendėmis atjungti nuo veikiančių komunikacijų.

4.13. Potencialiai pavojinguose įrenginiuose, kuriuose bus atliekami žolės pjovimo darbai, turi būti sustabdyti technologiniai procesai: draudžiama pildyti rezervuarus.

4.14. Potencialiai pavojinguose įrenginiuose, kuriuose bus aklių, sklendžių montavimo ir kiti išhermetinimo darbai naudojant akumuliatorinius suktukus, turi būti:

- 4.14.1. sustabdyti technologiniai procesai įrenginyje;
- 4.14.2. sumažintas slėgis iki atmosferinio;
- 4.14.3. pašalinti uždujinimo šaltiniai-prasiliejimai ir pan.

Oro užterštumo matavimas

4.15. Ugnies darbų atlikimo vietoje turi būti atliktas oro užterštumo matavimas vykdant 4.4 p. reikalavimus. Oro mėginiai iš aparatų ir vamzdynų turi būti imami tiek vietų, kad užtikrintų saugų ugnies darbų atlikimą. Oro užterštumo matavimai atliekama šia seka:

4.15.1. darbuotojų darbo aplinkoje:

4.15.1.1. išmatuota deguonies koncentracija turi būti nuo 20 iki 21 %;

4.15.1.2. išmatuota esančių pavojingų cheminių medžiagų koncentraciją neturi viršyti nurodytų saugos duomenų lapuose ribinių verčių;

4.15.2. angliavandenilių garų ir degių dujų koncentraciją įrenginių, kuriems atliekami ugnies darbai, viduje, koncentracija neturi viršyti 3 % apatinės sprogumo ribos arba 300 ppm;

4.15.3. testavimo laikas neturi būti trumpesnis už minimalų dujų matuoklio reagavimo laiką, bet ne trumpesnis kaip 60 sekundžių.

Nuolatinių elektros vartotojų atjungimo ir laikinųjų elektros vartotojų prijungimo reikalavimai KN terminalų teritorijoje ir potencialiai pavojinguose įrenginiuose

4.16. Elektros vartotojų atjungimas atliekamas vadovaujantis [Pavojingos energijos izoliavimo, rakinimo ir žymėjimo instrukcija INSS067](#).

4.17. Prieš Darbų pradžią pagal poreikį turi būti įrengta laikina (stacionari arba kilnojama) apšvietimo įranga ir kiti elektrifikuoti mechanizmai, reikalingi darbų atlikimui, kurie nurodomi Leidimo 5 p. Šią įrangą parenka, sumontuoja ir išmontuoja elektros automatikos skyriaus darbuotojai arba SSEPT infrastruktūros aptarnavimo skyriaus elektrikas-ugniagesys Darbų prižiūrėtojo prašymu.

4.18. Laikinių elektros energijos vartotojų prijungimą derinti su darbuotoju, atsakingu už terminalo elektros ūkį.

4.19. Laikinių elektros vartotojų prijungimui KN teritorijose yra įrengti kištukiniai lizdai, į kuriuos įtampa paduodama tik prijungus vartotoją. Laikini vartotojai prijungiami per srovės skirtuminę apsaugą.

5. Darbuotojų veiksmai darbo metu

5.1. Draudžiama:

- 5.1.1. pradėti ir atlikti Darbus be Leidimo ar Darbus nenurodytus Leidime;

- 5.1.2. atlikti ugnies ir išhermetinimo darbus vienu metu 20 m spinduliu vieni nuo kitų.
- 5.2. Darbus leidžiama pradėti tik įvykdžius leidime numatytas paruošiamąsias priemones, reikalavimus darbų atlikimo metu, aplinkos oro užterštumo matavimus.
- 5.3. Darbas 1,3 m ir didesniame aukštyje: atliekamas vadovaujantis „Darbų aukštyje saugaus atlikimo instrukcija“ INSS039 reikalavimais.
- 5.4. Darbus leidžiama atlikti tik leidime nurodytos datos ir valandų laikotarpyje.
- 5.5. Po darbo dienos tęsiamus arba nedarbo dieną atliekamus darbus, kai darbus prižiūrėti Leidimą išduodantis asmuo negali, priežiūrą vykdo Darbų prižiūrėtojas ir/arba Pamainos vadovas.
- 5.6. Ugnies darbų atlikimo vietoje turėti gesintuvą ≥ 4 kg ir nedegų audeklą.
- 5.7. Naudoti papildomas priemones, kad kibirkštys nepatektų ant žemiau esančių degių konstrukcijų.
- 5.8. Darbus atliekant talpyklų grupėje, vadovaujantis 2 priedu paskirti stebėtoją arba ugniagesį darbų priežiūrai.
- 5.9. Ugnies darbų atlikimo zonoje atlikus periodinį oro užterštumo matavimą ir gautiems rezultatams viršijus 3 % apatinės sprogumo ribos (LEL), Darbai turi būti nedelsiant nutraukti, o elektriniai įrankiai išjungti. Šiuos Darbus galima atnaujinti tik išsiaiškinus ir pašalinus užterštumo padidėjimo priežastis bei gavus naują arba papildžius turimą Leidimą papildomomis apsaugos nuo užterštumo padidėjimo priemonėmis.
- 5.10. Jei yra pavojus, kad ant praeinančių žmonių gali užkristi kibirkštys, išsilydžiusio metalo lašeliai, įrankiai ar atliekos arba kyla pavojus šalia dirbantiems žmonėms, ugnies darbų zona turi būti aptverta signaline „Stop“ juosta arba pažymėta įspėjamaisiais ženklais „Ugnies darbai“.
- 5.11. 2 kategorijos ugnies darbų metu, susijusių su įrenginių, vamzdynų išsandarinimu, aklių ir/ar sklendžių montavimu:
- 5.11.1. išhermetinimo darbams naudojant elektrinius/akumuliatorinius įrankius, varžtus atsukinėti taip, kad įrenginys neprarastų sandarumo;
- 5.11.2. elektriniai įrankiai varžtų sukimui, gręžimui ar nupjovimui (akumuliatoriniai suktukai, gręžtuvai, freza ir tiesiapjūkliai), prieš įrenginio išsandarinimą (kuriame yra ar buvo degus skysčiai) turi būti pašalinti iš darbo zonos į saugią vietą ne mažesniu 20 m atstumu;
- 5.11.3. tolesni išhermetinimo darbai turi būti atlikti vadovaujantis 1 kategorijos šaltųjų darbų saugaus atlikimo instrukcija INSS103.
- 5.12. Suvirinimo aparatų ir kitų elektrotechnikos įrenginių elektrai laidus korpusai turi būti įžeminti.
- 5.13. Suvirinimo elektros lanku darbus gali tik atestuotas ir turintis PK apsaugos nuo elektros kategoriją suvirintojas.
- 5.14. Draudžiama naudoti I klasės elektrifikuotus įrankius, kuriuose pagrindinė apsauga nuo pavojingo elektros srovės poveikio yra įžeminimas.
- 5.15. Degių dujų balionus laikyti ne mažesniu kaip 10 m atstumu nuo ugnies darbų vietos, o deguonies balioną (-us) atitraukti nuo degių dujų baliono (-ų) ne mažesniu kaip 5 m atstumu.

6. Darbuotojų veiksmai ypatingais (avariniais) atvejais

- 6.1. Susidarius avarinei situacijai, nedelsiant nutraukti Darbus, išjungti darbo įrankius ir įrenginius. Jei Darbų zonoje esantiems darbuotojams gresia pavojus, nedelsiant išeiti patiems ir išvesti kitus dirbančiuosius iš pavojingos zonos. Apie susidariusią padėtį informuoti Pamainos vadovą 6.4.1, 6.4.2, 6.4.3p. nurodytas telefonais;
- 6.2. Pamainos vadovui, kuris Darbų zonoje aptarnauja įrenginius, nedelsiant sustabdyti, jei įmanoma, avarijos priežastį, organizuoti tvarkymo/valymo darbus.
- 6.3. Darbų zonoje nukentėjus Darbų atlikėjui:

- 6.3.1. pranešti Bendrajam pagalbos centrui tel. 112 (iškviešti Greitajai medicinos pagalbą).
- 6.3.2. jei pagalbą suteikiantys darbuotojai turi asmenines apsaugos priemones, apsaugančias nuo kilusio pavojaus, nedelsiant užsidėti jas, išgabenti nukentėjusį iš pavojingos zonos ir suteikti jam pirmąją pagalbą turimomis priemonėmis;
- 6.3.3. jei pagalbą teikiantys darbuotojai neturi asmeninių apsaugos priemonių, apsaugančių nuo kilusio pavojaus, nedelsiant iškviešti ugniagesius, kurie galės saugiai atlikti gelbėjimo darbus;
- 6.4. Asmuo, pastebėjęs gaisrą, privalo pranešti Pamainos vadovui ir gesinti gaisro židinį turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis, jei nėra pavojaus jo sveikatai ir gyvybei:
  - 6.4.1. KSEPT ir SGD paskirstymo stotyje –fiksotojo ryšio telefonu +370 46 391-776 arba 112 – bendruoju pagalbos telefonu ar radijo ryšio priemonėmis;
  - 6.4.2. SSEPT – mobiliojo ryšio +370-61256699 arba fiksotojo ryšio +370 459 55200; 112 – bendruoju pagalbos telefonu ar radijo ryšio priemonėmis;
  - 6.4.3. SGDT - fiksotojo ryšio telefonu +370 46 434100 arba mobiliojo ryšio +370 65220780; 112 – bendruoju pagalbos telefonu ar radijo ryšio priemonėmis.
- 6.5. Įvykus avarijai arba gaisrui, Pamainos vadovas privalo vadovautis terminalo, kuriame įvyko avarija arba gaisras, vidaus avariniu planu.

7. Darbuotojų veiksmai baigus darbą

- 7.1. Darbų atlikėjai užbaigę darbus:
  - 7.1.1. išjungia darbo įrenginius ir įrankius, elektros prietaisus;
  - 7.1.2. sutvarko Darbų vietą, pašalina iš jos įrankius ir medžiagas bei atliekas;
- 7.2. Stebėtojas, budėjęs prie ugnies darbų, darbo vietą palieką po darbų užbaigimo ir darbų atlikėjų pasišalinimo, ne mažiau 30 min atlikęs darbo vietos stebėjimą ir galutinai apžiūrėjęs darbo vietą, ar neliko smilkstančių vietų.
- 7.3. Darbų vadovas informuoja Leidimą išdavusį asmenį arba Pamainos vadovą apie darbų pabaigą (informuoja ir tuo atveju, jei darbai bus pratęsti sekančią dieną ar pamainą). Darbų vadovas kartu su Leidimą išduodančiu asmeniu ar Darbų prižiūrėtoju apžiūri Darbų zoną ir įsitikinti, kad nėra likusių smilkstančių medžiagų. Patikrinęs pridūoda Darbų vietą bei Leidimą.
- 7.4. Leidimą išdavęs asmuo arba Darbų prižiūrėtojas:
  - 7.4.1. jei buvo atlikti laikini elektros energijos tiekimo schemos pakeitimai, išskviečia elektrotechninius darbuotojus, kad jie atstatytų ankstesnę elektros energijos tiekimo schemą;
  - 7.4.2. patikrina ar ugnies darbų vietoje nėra galimybės kilti gaisrui;
  - 7.4.3. jei Darbai buvo atliekami uždaroje erdvėje, įsitikina, kad uždaroje erdvėje nėra likusių žmonių, įrankių ir pašalinių daiktų;
- 7.5. Leidimą išduodantis asmuo Užbaigtų darbų Leidimą saugo 4 dienas nuo Darbų pabaigos. Įvykus avarijai, gaisrui ar nelaimingam atsitikimui, jis pridedamas prie tyrimo medžiagos.
- 7.6. Draudžiama: atlikti ugnies ir išhermetinimo darbus vienu metu 20 m spinduliu vieni nuo kitų.

8. Įgyvendinimas ir kontrolė

- 8.1. Už šioje Instrukcijoje nustatytų reikalavimų vykdymą yra atsakingi 2 p. išvardinti asmenys.
- 8.2. Už šioje Instrukcijoje nustatytų reikalavimų vykdymo kontrolę darbuotojų saugos srityje yra atsakingas Darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus (toliau DSS) vadovas.

9. Darbuotojų mokymas

- 9.1. KN darbuotojai, atliekantys darbus pagal šią instrukciją, turi būti instruktuoti LMS365 sistemoje ir atestuoti ne rečiau vieną kartą per metus.
- 9.2. Rangovinių organizacijų paskirti darbų vadovai turi būti supažindinti su šia instrukcija, kuri yra prieinama www.kn.lt tinklalapyje „Informacija rangovams“ skiltyje, ir atestuoti pateiktu testu. Atestacija galioja ne ilgiau kaip vieni kalendoriai metai. Atestacijos rezultatai registruojami TEAMS programoje.
- 9.3. Rangovinių organizacijų darbuotojai šia instrukcija instruktuojami rangovinės organizacijos nustatyta vidine tvarka. Atsakingas darbų vadovas.

10. Nuorodos

- 10.1. Šios Instrukcijos reikalavimai vykdomi vadovaujantis kartu su šiais Lietuvos Respublikos bei kitais LR galiojančiais teisės aktais ir KN veiklą reglamentuojančiais dokumentais (su vėlesniais pakeitimais):

LR Priešgaisrinės saugos įstatymas;

Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės;

Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės;

Ugnies ir šaltųjų darbų leidimo parengimo ir uždarymo procedūra PRC096.

11. Sąvokos ir sutrumpinimai

- 11.1. Instrukcijoje naudojamos sąvokos ir santrumpos:

Leidimas (*D047 Ugnies ir šaltųjų darbų leidimas*) – dokumentas, kuriame numatyta: darbų pobūdis ir atlikimo vieta, reikalavimai saugiam darbų atlikimui, atsakingi asmenys ir darbus atliekantys darbuotojai.

Ugnies darbų vieta (toliau - Darbo vieta) – konkreti laikina ugnies darbų vieta, kuri įvardinta *leidime* ir pažymėta schemeje, apsiribojanti vienu įrenginiu ar statiniu ir teritorija aplink jį, kurioje atliekami Leidime numatyti darbai.

Nuolatinė ugnies darbų vieta – vieta, kuri yra suprojektuota ir įrengta ugnies darbų atlikimui bei atitinka nuolatinei ugnies darbų vietai keliamus reikalavimus, nustatytus priešgaisrinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

Nuolatinės ugnies darbų atlikimo vietos KN yra šios:

Klaipėdos skystųjų energijos produktų terminalo (toliau-KSEPT) teritorijoje:

- (i) Mechanikos skyriaus patalpos,
- (ii) Mechanikos skyriaus suvirinimo patalpa,
- (iii) aikštelė Mechanikos skyriaus kieme, sąlyginai apibrėžta 10 m spinduliu nuo Mechanikos skyriaus suvirinimo patalpų;
- (iv) elektros-automatikos skyriaus patalpose (garažų teritorijoje ir buitinio pastato 1 ir 2 aukštuose).

Subačiaus skystųjų energijos produktų terminalo (toliau-SSEPT) teritorijoje:

- (i) Suvirinimo patalpa;
- (ii) aikštelė kieme, sąlyginai apibrėžta 10 m spinduliu nuo Suvirinimo patalpų;
- (iii) metalo saugojimo aikštelė;
- (iv) elektrikų patalpos.

Ugnies darbai – yra gamybinės operacijos, kurių metu naudojama atvira ugnis, gali susidaryti kibirkštys arba medžiagos įkaitamos iki temperatūros, galinčios sukelti jų užsiliepsnojamą. Priklausomai nuo naudojamo uždegimo šaltinio, ugnies darbai skirstomi į pirmos ir antros kategorijos ugnies darbus.

Pirmos kategorijos ugnies darbai – suvirinimo elektra ir dujomis, metalų pjovimas dujomis, naudojimas dujinių degiklių-kai naudojama atvira ugnis, kibirkštis išskiriančių darbų metu, remonto darbų metu kai temperatūros pasiekia savaiminio užsiliepsnojimo ribą.

Antros kategorijos ugnies darbai – įrengimų su vidaus degimo varikliais (automobiliai, keltuvai, auto kranai, žoliapjovės ir kiti), litavimo, rankinių elektros ir akumuliatorinių prietaisų bei įrankių, kilnojamųjų šviestuvų (toliau-laikini elektros įrenginiai), nepritaikytų naudoti potencialiai sprogioje aplinkoje, prijungimas ir naudojimas potencialiai sprogioje aplinkoje.

KSEPT – Klaipėdos skystųjų energijos produktų terminalas;

SSEPT – Subačiaus skystųjų energijos produktų terminalas;

SGDT – Suskystintų gamtinių dujų terminalas.

Apatinė sprogumo riba (LEL) – minimali angliavandenilių garų koncentracija ore, kai angliavandenilių užtenka degimui dėl išorinio ugnies šaltinio kilti ir plisti.

Leidimą išduodantis asmuo – KN generalinio direktoriaus įsakymu įgaliotas išduoti leidimą įrenginio savininkas ir LMS365 programoje atestuotas Leidimą išduodančiu asmeniu bei apmokytas pagal „Įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovų ir atsakingų asmenų, kuriems pavesta kontroliuoti objekto priešgaisrinę būklę ir imtis priemonių priešgaisrinės saugos reikalavimams vykdyti, priešgaisrinės saugos mokymo programos (8 valandų) kursą“ (toliau – kursas) ir išlaikęs baigiamąjį egzaminą. Leidimą išduodantį asmenį gali pavaduoti KN generalinio direktoriaus įsakymu įgaliotas ir vadovaujantis pareiginiiais nuostatais arba DVS paskirtas jį pavaduojantis skyriaus darbuotojas, turintis LMS365 Leidimą išduodančio asmens atestaciją ir išlaikęs kurso baigiamąjį egzaminą;

Teritorijos savininkas – Ugnies darbų saugaus atlikimo instrukcijos INSG002 1 priede pažymėtos teritorijos savininkas - skyriaus vadovas ar vadovaujantis pareiginiiais nuostatais arba dokumentų valdymo programoje paskirtas jį pavaduojantis skyriaus darbuotojas, kuriam priklausančioje teritorijoje planuojami (vykdomi) leidime numatyti darbai. Jei darbai vykdomi po darbo valandų ar švenčių bei poilsio dienomis, teritorijos savininko funkcijas vykdo Pamainos vadovas.

Koordinatorius – Rangovo darbus organizuojantis KN darbuotojas (pavyzdžiui projektų vadovas, mechanikos ar elektros darbų inžinierius), apmokytas ir atestuotas *LMS365 programoje Ugnies ir šaltųjų darbų leidimą išduodančių asmenų, darbų prižiūrėtojų, koordinatorių mokymo ir atestavimo programa*. Jei Koordinatorius nepaskirtas, tai jo funkcijas atlieka *Leidimą išduodantis asmuo*;

Darbų prižiūrėtojas – pavaldus Leidimą išduodančiam asmeniui darbuotojas (darbų prižiūrėtojas gali būti paskirtas Teritorijos savininkui pavaldus asmuo, jei leidimą išduodantis asmuo neturi pavaldžių darbuotojų), kuris yra atsakingas už leidime numatytų paruošiamųjų priemonių atlikimą ir reikalavimų, užtikrinančių saugų darbą, vykdymą (pavyzdžiui pamainos vadovas, specialistas). Jis turi būti apmokytas pagal vidines mokymo programas „Darbas potencialiai sprogioje aplinkoje“ ir „Darbas su pavojingomis cheminėmis medžiagomis“, apmokytas ir atestuotas LMS365 programoje Ugnies ir šaltųjų darbų leidimą išduodančių asmenų, darbų prižiūrėtojų, koordinatorių mokymo ir atestavimo programa.

Oro užterštumą matuojantis darbuotojas – KN darbuotojas skyriaus, kuriame dirba vadovo, apmokytas naudotis naudojamu dujų matuokliu, *LMS365 programoje* apmokytas ir atestuotas *Ugnies ir šaltųjų darbų leidimą išduodančių asmenų, darbų prižiūrėtojų, koordinatorių mokymo ir atestavimo programa*;

Stebėtojas – KN ar rangovo darbuotojas, kurį numatė *Leidimą išduodantis asmuo* skiriamas vadovaujantis 2 priede pateikta parinkimo schema.

Darbų vadovas – paskirtas KN darbuotojas, kuris yra apmokytas pagal „Padalinio vadovo“ mokymo programą, arba Rangovo vadovaujantis darbuotojas, turintis reikiamą kvalifikaciją vadovauti darbams, atestuotas KN pagal instrukcijas INSG002, INSS103, INSS096 ir yra atsakingas už vadovavimą darbų atlikimui;

Darbų atlikėjas (-ai) – KN arba rangovo darbuotojas (-ai), atliekantis (-ys) leidime numatytus darbus;

Pamainos vadovas:

(i)KSEPT (ir GDP) – terminalo pamainos vadovas;

(ii)SGDT– SGDT pamainos vadovas;

(iii) SSEPT– krovo vadovas-ugniagesys.

Elektrotechninis darbuotojas – asmuo, turintis atitinkamą elektrotechninį išsilavinimą arba atlikęs stažuotę ir nustatyta tvarka atestuotas bei turintis nustatytos formos atestavimo pažymėjimą (atestatą).

RVK – rizikos valdymo komisija, kuri įvertina ugnies darbų atlikimo sąlygas ir numato priemones, užtikrinančias saugų darbą. RVK sprendimas įforminamas RVK aktu D297 ir registruojamas 5.119E byloje. RVK akte nurodytos priemonės numatomos *Leidime*.

11.2. Kitos sąvokos suprantamos taip, kaip jos išaiškintos LR Priešgaisrinės saugos įstatyme ir Ugnies ir šaltųjų darbų leidimo parengimo ir uždarymo procedūroje PRC096, kituose gaisrinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

12. Priedai

1 priedas Teritorijos savininko paskirstymas.

2 priedas Ugniagesių arba Stebėtojo budėjimui prie darbų parinkimo schema.

3 priedas Stebėtojo žymeklis.

4 priedas Ugnies darbų atlikimo vietos žymeklio pavyzdys.

PASLAUGŲ TEIKĖJAMS TAIKOMŲ BENDRŲJŲ APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMŲ INSTRUKCIJA

NR. INSA001

VERSIJA 3

GUIDANCE ON GENERAL ENVIRONMENTAL REQUIREMENTS FOR SERVICE
PROVIDERS

TURINYS

1. PASKIRTIS	3
2. TAIKymo sritys	3
3. NUORODOS	3
4. Sąvokos ir santrumpos	4
5. Atsakomybė	5
6. Reikalavimai atliekų tvarkymui	5
7. Reikalavimai cheminių medžiagų ir preparatų naudojimui	6
8. Reikalavimai paviršinio, požeminio vandens ir dirvožemio apsaugai	7
9. Reikalavimai aplinkos oro apsaugai ir triukšmo mažinimui	7
10. Įgyvendinimas ir kontrolė	8

Dokumento rengėjai:

Lina Gelžinienė, Aplinkos saugos vadovė

---

1. PASKIRTIS

- 1.1. *Paslaugų teikėjams taikomų bendrųjų aplinkos apsaugos reikalavimų instrukcijos* (toliau – Instrukcija) paskirtis – nustatyti bendruosius aplinkosauginius reikalavimus paslaugų teikėjams, kad paslaugų teikimo metu būtų iš anksto taikomos prevencinės ir taršos mažinimo priemonės bei išvengta galimo neigiamo poveikio aplinkai.

2. TAIKymo SRITIS

- 2.1. Instrukcija taikoma paslaugų teikėjams, teikiantiems paslaugas AB „KN Energies“ (toliau – KN) valdomuose terminaluose – Klaipėdos skystųjų energijos produktų terminale (toliau – KSEPT), Subačiaus skystųjų energijos produktų terminale (toliau – SSEPT), Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų terminalo krantinėje/dujų apskaitos stotyje bei Klaipėdos suskystintų gamtinių dujų paskirstymo stotyje (toliau – SGD PS).

3. NUORODOS

- 3.1. Bendrieji aplinkosaugos reikalavimai parengti vadovaujantis šiais teisės aktais (su vėlesniais pakeitimais):

[Aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo tvarkos aprašas](#) – reglamentuoja aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo procedūras.

[Aplinkos oro apsaugos įstatymas](#) – nustato asmenų teises į švarų orą, pareigas saugoti aplinkos orą nuo taršos, susijusios su žmonių veikla, ir mažinti jos daromą žalą žmonių sveikatai bei aplinkai; taip pat nustato priemones, ribojančias aplinkos oro taršą ir mažinančias jos neigiamą poveikį žmonių sveikatai bei aplinkai; reglamentuoja visuomeninius santykius aplinkos oro apsaugos ir kokybės valdymo srityse.

[Atliekų tvarkymo įstatymas](#) – nustato bendruosius atliekų prevencijos ir tvarkymo reikalavimus, kad būtų išvengta atliekų neigiamo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai; sąlygas, kai medžiaga ar daiktas gali būti nelaikomi atliekomis; atliekų tvarkymo valstybinį reglamentavimą; pagrindinius atliekų tvarkymo sistemų organizavimo ir planavimo principus; reikalavimus atliekų turėtojams ir atliekų tvarkytojams; atliekų tvarkymo ekonomines ir finansines priemones; alyvų, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių, apmokestinamųjų gaminių, iš aerobiškai skaidaus plastiko pagamintų gaminių, vienkartinio plastikinio gaminių, žvejybos įrankių, kurių sudėtyje yra plastiko, ir pakuočių gamintojų, importuotojų, platintojų teises ir pareigas.

[Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymas](#) – nustato bendruosius cheminių medžiagų – atskirų ir esančių cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje – gamybos, tiekimo rinkai, eksporto, naudojimo, cheminių mišinių tiekimo rinkai ir kitokio jų tvarkymo reikalavimus; fizinių ir juridinių asmenų (įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis ir kitas organizacijas, taip pat juridinių asmenų ar kitų organizacijų padalinius), tiekiančių rinkai ar kitaip tvarkančių chemines medžiagas ir cheminius mišinius, pareigas ir teises, institucijų funkcijas cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymo valstybinio valdymo ir priežiūros srityje siekiant užtikrinti saugos ir valdymo priemonių taikymą tvarkant chemines medžiagas ir cheminius mišinius, sumažinti

cheminių medžiagų ir cheminių mišinių keliamą riziką ir pavojingųjų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių naudojimą, jų neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, skatinti naudojamas pavojingąsias chemines medžiagas ar cheminius mišinius keisti saugesnėmis alternatyvomis cheminėmis medžiagomis ir cheminiais mišiniais arba technologijomis.

[Vandens įstatymas](#) ir poįstatyminiai teisės aktai.

4. SĄVOKOS IR SANTRUMPOS

4.1. Šioje Instrukcijoje naudojamos sąvokos ir sutrumpinimai:

Atliekos – medžiaga ar daiktas, kurių turėtojas atsikrato, ketina ar privalo atsikratyti.

Atliekų darytojas – asmuo, dėl kurio veiklos susidaro atliekų (pirminis atliekų darytojas), arba asmuo, kuris atlieka pradinį atliekų apdirbimą, maišymą ar kitus veiksmus, dėl kurių pakinta tų atliekų pobūdis arba sudėtis.

Atliekų naudojimas – veikla, kurios pagrindinis rezultatas yra atliekas sudarančių medžiagų naudojimas konkrečiai paskirčiai vietoj kitų medžiagų, arba veikla, kurios rezultatas yra atliekų paruošimas naudoti pagal tą paskirtį įmonėje arba visame ūkyje. Nebaigtinį atliekų naudojimo veiklų sąrašą nustato Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija).

Atliekų rūšiavimas jų susidarymo vietoje – atliekų atskyrimas jų susidarymo vietoje atsižvelgiant į jų rūšį ir pobūdį, siekiant jas atskirai surinkti.

Atliekų šalinimas – veikla, nepriskiriama prie atliekų naudojimo, net jei antrinis tokios veiklos rezultatas yra medžiagų ar energijos gavimas. Nebaigtinį atliekų šalinimo veiklų sąrašą nustato Aplinkos ministerija.

Atliekų tvarkytojas – įmonė, kuri surenka ir (ar) veža, ir (ar) [paruošia naudoti, įskaitant pradinį apdorojimą](#), ir (ar) naudoja, ir (ar) šalina atliekas, atlieka šių veiklų organizavimą ir stebėseną, šalinimo vietų vėlesnę priežiūrą. Prie atliekų tvarkytojų priskiriami prekyautojai atliekomis ar tarpininkai, vykdančys nurodytą veiklą.

Cheminė medžiaga – natūralus ar gamybos procese gautas cheminis elementas arba cheminių elementų junginys, įskaitant priedus, reikalingus gaminio stabilumui išlaikyti, ir priemaišas, atsirandančias gaminant, išskyrus tirpiklius, kurie gali būti atskirti nedarant poveikio medžiagos stabilumui ir nepakeičiant jos sudėties.

Cheminis preparatas – dviejų ar daugiau cheminių medžiagų mišinys ar tirpalas.

GPAIS – vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema, skirta duomenų surinkimui, analizei ir kontrolei.

Nepavojingosios atliekos – visokios atliekos, nepriskiriamos pavojingosioms atliekoms.

Nuotakynas (nuotekų surinkimo sistema) – vamzdynų ir kitų inžinerinių įrenginių ir statinių sistema nuotekoms surinkti ir transportuoti ([nuotekų surinkimas mobiliosiomis cisternomis nepriskiriamas prie nuotekų surinkimo nuotakynų](#)).

Pavojingosios atliekos – atliekos, kurios pasižymi viena ar keliomis pavojingomis savybėmis, nurodytomis 2014 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1357/2014, kuriuo

pakeičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas III priedas, priede ir 2017 m. birželio 8 d. Tarybos reglamento (ES) 2017/997, kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/98/EB III priedo nuostatos dėl pavojingos savybės HP 14 „ekotoksiškumas“, priede.

Saugos duomenų lapas – dokumentas, kuriame pateikiama Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 31 straipsnio 6 dalyje nustatyto turinio informacija apie cheminę medžiagą ir cheminį mišinį, kuria remdamasis cheminių medžiagų ir cheminių mišinių platintojas ir naudotojas (įskaitant cheminių mišinių ruošėją ir gaminių gamintoją) imasi reikalingų priemonių, susijusių su žmonių sveikatos apsauga ir sauga darbo vietoje bei aplinkos apsauga.

Tarša – dėl žmogaus veiklos tiesioginis ar netiesioginis medžiagų ar energijos patekimas į vandenį, orą ar žemę, galintis padaryti žalingą poveikį žmonių sveikatai, vandens ar žemės ekosistemų, priklausomų nuo vandens ekosistemų, kokybei, taip pat galintis padaryti žalą materialiajam turtui ir (arba) aplinkai ir (arba) apriboti galimybes teisėtai naudotis aplinka.

Teršalas – medžiaga arba medžiagų mišinys, kuris dėl žmonių veiklos patenka į aplinkos orą ir, veikdamas atskirai ar su atmosferos komponentais, gali pakenkti žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai.

4.2. Kitos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Atliekų tvarkymo, Aplinkos oro, Vandens, Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymuose.

5. ATSAKOMYBĖ

5.1. KN darbuotojai, inicijuojantys paslaugų pirkimą, privalo užtikrinti, kad ši Instrukcija būtų sudedamoji pirkimų dokumentų dalis (pvz.: techninės specifikacijos priedas, sutarties priedas ar pan.).

6. REIKALAVIMAI ATLIEKŲ TVARKYMOUI

6.1. Paslaugų teikėjas, kuris KN valdomuose terminaluose atlieka statybos, rekonstrukcijos, remonto, aptarnavimo, griovimo darbus arba kitus darbus/paslaugas, kurių metu susidaro atliekos yra laikomi atliekų darytojais, kurie atsakingi už tinkamą šių atliekų tvarkymą, t. y. surinkimą, išvežimą iš KN teritorijos ir jų perdavimą atliekų tvarkytojui turinčiam teisę tvarkyti atliekas.

6.2. Paslaugų teikėjas, prieš pradėdamas teikti paslaugas, į KN valdomą teritoriją turi atsivežti konteinerius/talpas atliekų surinkimui ir laikinam jų laikymui iki perdavimo tvarkytojui turinčiam teisę tvarkyti atliekas.

6.3. Paslaugų teikimo metu susidariusios atliekos turi būti rūšiuojamos jų susidarymo vietoje, atsižvelgiant į atliekų rūšį ir pobūdį. Pavojingos ir nepavojingos atliekos laikinai laikomos atskiruose konteineriuose/talpose/pakuotėse. Atliekų konteineriai/talpos/pakuotės turi būti paženklinėti teisės aktuose nustatyta tvarka.

6.4. Paslaugų teikėjui draudžiama paslaugos teikimo metu susidariusias atliekas mesti į KN priklausančius konteinerius ar talpas, vežti į KN teritorijoje esančias atliekų laikino laikymo aikšteles. Į KN teritorijoje esančias atliekų laikino laikymo aikšteles atliekas paslaugų

teikėjas gali vežti tik gavęs KN atsakingo asmens leidimą, kuris privalo būti suderintas su KN aplinkosaugos skyriumi.

- 6.5. Paslaugų teikimo metu susidariusios atliekos turi būti apskaitomos, t. y. vedamas apskaitos žurnalas Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistemoje (toliau – GPAIS) arba kitoje formoje.
- 6.6. Paslaugų teikėjas turi atliekas perduoti atliekų tvarkymo įmonei, turinčiai teisę tvarkyti atliekas, pagal rašytinės formos sutartis dėl šių atliekų naudojimo ir (ar) šalinimo, arba gali tvarkyti pats, jeigu teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę šią veiklą vykdyti. Paslaugų teikėjas prieš pradėdamas teikti paslaugą turi turėti galiojančias sutartis su atliekų tvarkytojais.
- 6.7. Paslaugų teikėjas, suteikęs paslaugas, prieš paslaugų perdavimą KN privalo iš teritorijos išvežti visas atliekas, kurios susidarė paslaugų teikimo metu.
- 6.8. Paslaugų teikėjui suteikus paslaugą, KN gali paprašyti pateikti atliekų perdavimą patvirtinančių dokumentų kopijas (pvz., PVM sąskaitą-faktūrą; atliekų perdavimo–priėmimo aktą; atliekų vežimo lydraštį, kuriame turi būti nurodyti perduotų atliekų pavadinimas, atliekų kodas pagal atliekų sąrašą ir svoris, atliekų perdavimo data).

7. REIKALAVIMAI CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR PREPARATŲ NAUDOJIMUI

- 7.1. Paslaugų teikėjas, naudojantis chemines medžiagas ar preparatus, privalo turėti **naudojamų** medžiagų sąrašą, kuriame būtų nurodyti cheminių medžiagų ar preparatų pavadinimai bei preliminarus planuojamas sunaudoti kiekis paslaugos teikimo metu. Užsakovui paprašius, turi būti pateiktas naudojamų cheminių medžiagų ir preparatų sąrašas.
- 7.2. Naudojamos cheminės medžiagos ir preparatai turi būti supakuoti įprastose gamintojo pakuotėse, paženklinti bei turėti saugos duomenų lapus (toliau – SDL). Pakuotės turi būti nepažeistos.
- 7.3. Cheminės medžiagos ir preparatai turi būti saugomi ir sandėliuojami pagal SDL nurodytą informaciją.
- 7.4. Išsiliejus cheminei medžiagai ar preparatui nedelsiant turi būti imamas priemonių, kad cheminė medžiaga ar preparatas nepatektų į nuotekų surinkimo sistemą, paviršinį vandenį ar gruntą. Išsiliejusi cheminė medžiaga ar preparatas turi būti surinkti ir neutralizuoti SDL nurodytais būdais ir priemonėmis.
- 7.5. Absorbuojančia medžiaga surinkta išsiliejusi cheminė medžiaga ar preparatas turi būti saugomas konteineryje/talpoje ir perduota atitinkamą atlieką tvarkančiam atliekų tvarkytojui.
- 7.6. Tuščios cheminėmis medžiagomis ar preparatais užterštos pakuotės turi būti perduotos pavojingas atliekas tvarkančiam atliekų tvarkytojui.
- 7.7. Nebetinkamos naudoti cheminės medžiagos ar preparatai yra klasifikuojamos kaip pavojingos atliekos ir privalo būti perduotos pavojingas atliekas tvarkančiam atliekų

tvarkytojui. Įprastai SDL yra pateikiami rekomenduojami atliekų kodai, kurie priskiriami netinkamoms naudoti cheminėms medžiagoms ar preparatams.

8. REIKALAVIMAI PAVIRŠINIO, POŽEMINIO VANDENS IR DIRVOŽEMIO APSAUGAI

- 8.1. Paslaugų teikėjas turi užtikrinti, kad atliekant paslaugas būtų imamasi visų prevencinių priemonių, kad cheminėmis medžiagomis ar atliekomis nebūtų užterštas paviršinis, požeminis vanduo, dirvožemis ar jos nepatektų į nuotekų surinkimo sistemą.
- 8.2. Paslaugų teikimo metu cheminėmis medžiagomis ar atliekomis užteršus paviršinį, požeminį vandenį ar dirvožemį, paslaugų teikėjas privalo išvalyti užterštą teritoriją ir ją atkurti pagal Aplinkos ministro įsakymu patvirtintą Aplinkos atkūrimo priemonių parinkimo bei išankstinio pritarimo gavimo tvarkos aprašo reikalavimus.
- 8.3. Paslaugų teikėjui į KN nuotekų tvarkymo sistemą draudžiama išleisti/šalinti:
  - 8.3.1. daiktus ir/arba medžiagas, galinčias užkimšti arba sugadinti ar nuotekų valymo įrenginių elementus, sutrikdyti jų veiklą;
  - 8.3.2. medžiagas, galinčias sukelti gaisrą ar sprogimą;
  - 8.3.3. medžiagas, galinčias pakenkti nuotekų valymo įrenginius aptarnaujančių darbuotojų sveikatai;
  - 8.3.4. medžiagas, galinčias trikdyti normalų nuotekų valymo įrenginių darbą;
  - 8.3.5. atliekas.
- 8.4. Jei paslaugos teikiamos atviroje teritorijoje, paslaugų teikėjas privalo uždengti nuotekų surinkimo sistemos šulinių dangčius, kad į nuotekų surinkimo sistemą nepatektų teršalai ir kitos medžiagos, nurodytos 8.3.1 – 8.3.5 p., galinčios neigiamai paveikti nuotekų valymo įrenginių darbą.
- 8.5. Paslaugų teikėjas, prieš pradėdamas teikti paslaugas, privalo identifikuoti, kuriuose procesuose gali susidaryti užterštas vanduo (nuotekos) ir apie tai informuoti KN atsakingą atstovą – projekto vadovą ir [Vandens tvarkymo ir kokybės kontrolės](#) skyriaus vadovą. Užterštas vanduo gali būti pvz.: talpyklų ir vamzdynų hidrauliniuose bandymuose panaudotas vanduo; priešgaisrinių sistemų bandymų metu susidaręs vanduo ir (ar) gaisro gesinimui naudojamos medžiagos; talpyklų, vamzdynų ir kitos infrastruktūros valymo, kalibravimo metu naudotas vanduo ir pan. Paslaugų teikėjui paslaugos teikimo metu draudžiama į KN nuotekų surinkimo sistemą išleisti užterštą vandenį, kuris susidarė paslaugų teikimo metu, be [Vandens tvarkymo ir kokybės kontrolės skyriaus vadovo](#) rašytinio pritarimo.

9. REIKALAVIMAI APLINKOS ORO APSAUGAI IR TRIUKŠMO MAŽINIMUI

- 9.1. Paslaugų teikėjas, prieš pradėdamas teikti paslaugas, privalo identifikuoti procesus, kuriuose galimas teršalų patekimas į aplinkos orą, numatyti atitinkamas prevencines priemones, mažinančias teršalų pateikimą į aplinką, ir jas taikyti paslaugos teikimo metu.
- 9.2. Paslaugų teikėjas turi numatyti priemones oro taršos mažinimui kietosiomis dalelėmis ir skystosiomis dalelėmis, pvz.: statybvietėje periodiškai turi būti laistomi privažiavimo keliai,

išvažiuojant iš statyb vietės plaunami autotransporto ratai, dulkančios medžiagos vežamos tik uždegus tentu, dulkančių medžiagų saugojimo metu turi būti numatytos priemonės dulkejimo mažinimui, smėliavimo ir dažymo darbų metu turi būti numatytos prevencinės priemonės, mažinančios kietųjų dalelių ir skystųjų dalelių patekimą į aplinką ir pan.

- 9.3. Siekiant mažinti lakiųjų organinių junginių (toliau – LOJ) patekimą į aplinką, cheminės medžiagos, kurių sudėtyje yra LOJ, turi būti saugomos sandariai uždarytos.
- 9.4. Išmetami teršalai į aplinkos orą iš naudojamo autotransporto ar kitų nesavaeigių ir stacionarių mašinų su vidaus degimo varikliais turi atitikti jų techniniuose dokumentuose nurodytoms išmetamų teršalų ribinėms vertėms.
- 9.5. Paslaugų teikėjas turi užtikrinti, kad jo naudojama technika yra techniškai tvarkinga ir jos skleidžiamas triukšmas atitinka įrengimų/įrenginių techniniuose dokumentuose nurodytus ribinius triukšmo lygius. Paslaugų teikėjas turi užtikrinti, kad dėl jo teikiamos paslaugos gyvenamoje aplinkoje nebus viršyti nustatyti ribiniai triukšmo dydžiai (dBA).
- 9.6. Jei teikiant paslaugas ar vykdant darbus paaiškėja, kad yra viršijami nustatyti triukšmo lygiai, paslaugų teikėjas privalo imtis priemonių triukšmo lygio sumažinimui, pvz.: mažesnę triukšmą skleidžiančių šaltinių parinkimas, triukšmo mažinimas šaltinyje, triukšmo mažinimas poveikio vietoje ir pan.

10. ĮGYVENDINIMAS IR KONTROLĖ

- 10.1. KN darbuotojai, atliekantys Paslaugų teikėjų priežiūrą, privalo užtikrinti, kad paslaugų teikimo metu būtų vadovaujamas šia Instrukcija.
- 10.2. Instrukcijoje nustatytų reikalavimų įgyvendinimo kontrolę vykdo Aplinkos saugos vadovas ir (arba) Aplinkos saugos inžinierius.
- 10.3. Už šios Instrukcijos peržiūrą ir atnaujinimą atsakingas Aplinkos apsaugos vadovas.
- 10.4. Ši Instrukcija peržiūrima esant poreikiui, bet ne rečiau kaip kartą per 3 (trejus) metus.

KN TIEKĒJŪ ETIKOS KODEKSAS

TIEKĖJŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAS IR TAIKymo APIMTIS:

TIKSLAS

Tiekėjų etikos kodekso (toliau – Kodeksas) tikslas – apibrėžti elgesio standartus bei rekomendacijas, kuriomis turėtų vadovautis Tiekėjai, siekiant stiprinti bei skatinti bendradarbiavimą, grįstą atsakingumu, pagarba bei profesionalumu.

Šiuo Kodeksu siekiama skatinti Tiekėjus skaidriai bei laikantis etiškumo principų dalyvauti KN pirkimuose bei skirti didesnę dėmesį darniam vystymuisi, socialinei atsakomybei, aplinkos tausojimui, verslo etikai, vykdam su-darytų sutarčių įsipareigojimus.

TAIKYMO APIMTIS

Kodekso rekomendacijos taikomos ir galioja visiems Tiekėjams, kurie dalyvauja KN pirkimuose arba tiekia prekes, teikia paslaugas ir atlieka darbus pagal sudarytas sutartis. Kodekse sąvoka „Tiekėjas“ apima Tiekėjo darbuotojus bei ekspertus, konsultantus ir kitus asmenis, kurie su Tiekėju dirba kartu jungtinės veiklos arba subtiekimu/subteikimo/subrangos pagrindu, ir yra pasitelkiami sutarčių, sudarytų su KN, įgyvendinimui.

BENDROSIOS NUOSTATOS

KN, įgyvendindama pažangius bei regionui svarbius tvarios energetikos infrastruktūros kūrimo projektus, siekia prisidėti prie klimato neutralios regiono ekonomikos kūrimo, todėl, savo veikloje kurdama darnius ir bendradarbiavimo paremtus santykius su Tiekėjais, ypatingą dėmesį skiria aplinkosaugos bei darbuotojų sveikatos ir saugos standartams, taip pat vadovaujasi aukščiausiais verslo etikos, skaidrumo, socialinės atsakomybės ir tvarios veiklos principais taip siekdama kurti pavyzdinę organizacinę kultūrą, kuri yra paremta atsakomybe, bendradarbiavimu, skaidrumu bei pasitikėjimu.

KN tikisi, kad jos Tiekėjai dalyvaudami bendrovės pirkimuose bei vykdydami sutartinius įsipareigojimus laikysis visų atitinkamų įstatymų, reglamentų bei vadovausis šiaame Kodekse nustatytais principais, kurie taps ne tik konstruktyvaus bendradarbiavimo, bet ir didesnės pažangos darnumo srityje pagrindu.

Kodeksas yra parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungoje galiojančiais teisės aktais, KN patvirtintomis ir galiojančiomis procedūromis bei politikomis.

Į Kodeksą taip pat įtrauktos rekomendacijos, susijusios su žmogaus ir darbuotojo teisėmis, aplinkos apsauga ir sąžininga verslo praktika. Kodeksas remiasi Jungtinių Tautų pasauliniu susitarimu (angl. United Nations Global Compact) nustatytais principais, Paryžiaus susitarimu (angl. Paris Agreement), Tarptautinės darbo organizacijos (angl. International Labour Organization) konvencijomis, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos gairėmis, Darnaus vystymosi tikslais (angl. Sustainable Development Goals) ir Visuotine žmogaus teisių deklaracija (angl. The Universal Declaration of Human Rights).

SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

KN tikisi, kad Tiekėjas upatingą dėmesį skiria profesionalumui ir etikai darbe, profesinius santykius grindžia tolerancijos ir abipusės pagalbos principais, kartu kelia aukščiausius veiklos profesionalumo reikalavimus, gerbia žmogaus teises ir sudaro saugias bei sveikas darbo sąlygas savo darbuotojams. Tiekėjas savo veiklą vykdydys laikydamasis galiojančių teisės aktų reikalavimų ir tarptautinių susitarimų, su visais savo darbuotojais elgsis sąžiningai, pagarbiai, nepažeisdamas jų teisių, siekdamas:

1. darbuotojams suteikti lygias galimybes ir užtikrinti vienodą požiūrį profesinėje srityje, nepaisant lyties, amžiaus, šeiminių ar socialinės padėties, tautybės, rasės, orientacijos, negalios, nėštumo ar motinystės, politinių ar religinių įsitikinimų arba kitų panašių požymių, kurie nėra grindžiami su darbu susijusiais reikalavimais;
2. nenaudoti privalomojo arba priverstinio darbo;
3. gerbti kiekvieno asmens orumą, privatumą ir teises;
4. uždrausti tiesioginį ir netiesioginį, fizinį arba žodinį priekabiavimą, diskriminaciją, psichologinį smurtą ar kitą išnaudojantį elgesį darbe;
5. santykius su savo darbuotojais grįsti profesionalumu, savitarpio pagalbos principais ir aukščiausiais etikos standartais;
6. darbuotojams pateikti rašytines darbo sutartis, kuriose darbuotojams yra aiškiai ir suprantamai išdėstytos pagrindinės darbo sąlygos;
7. užtikrinti darbuotojams teisingą atlygį ir deramą darbo laiko režimą, kurie atitiktų arba viršytų teisės aktais dėl darbo valandų, minimalaus darbo užmokesčio, viršvalandžių, pakankamų pertraukų ir poilsio laiko, laikinojo nedarbingumo, atostogų ir kt., nustatytus reikalavimus;

8. pripažinti darbuotojų teisę laisvai jungtis į organizacijas ar profesines sąjungas bei vesti kolektyvines derybas nesibaidinant susilaukti neigiamų atsakomųjų veiksmų;
9. tiesiogiai ar netiesiogiai, neįdarbinti vaikų ir nesinaudoti vaikų, kurių amžius mažesnis nei numatyta [Tarptautinės darbo organizacijos konvencijoje Nr. 138 dėl minimalaus įdarbinimo amžiaus](#) (jaunesni nei 15 metų) bei taikomuose teisės aktuose, darbu;
10. savo veikloje drausti fizinės baudsmės ir priverstinį darbą, kaip tai numatyta [Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos Nr. 29 protokole](#), įskaitant šiuolaikinę vergovę ir prekybą žmonėmis, taip pat priverstinį darbą už skolas ir kitas priverstinio darbo formas;
11. užtikrinti saugias ir sveikatai tinkamas darbo sąlygas, aprūpinti savo darbuotojus reikalingomis darbo priemonėmis. Laikytis visų teisės aktuose nustatytų darbo saugos reikalavimų bei vertinti darbuotojų profesinę sveikatą ir saugą visose vykdomose veiklose. Imtis tinkamų veiksmų, siekiant užkirsti kelią profesinėms ligoms ir su darbu susijusiems nelaimingiems atsitikimams;
12. suteikti lygias mokymosi ir kvalifikacijos kėlimo galimybes savo darbuotojams, nepriklausomai nuo užimamų pareigų, lyties, amžiaus, šeiminės ar socialinės padėties, tautybės, rasės, orientacijos, nėštumo ar motinystės, politinių ar religinių įsitikinimų, negalios arba kitų savybių;
13. diegti priemones, užtikrinančias darbuotojams galimybę anonimiškai pateikti nusiskundimus apie darbo drausmės pažeidimus, nesaugias darbo sąlygas, diskriminaciją ir kitus pažeidimus;
14. apsaugoti apie incidentus pranešusius ar liudijančius darbuotojus bei jų atstovus nuo priešiško elgesio, keršto ir kitų neigiamų pasekmių;
15. imtis tinkamų atsargumo priemonių savo darbuotojų, lankytojų ir visuomenės narių, kuriems Tiekėjo veikla gali turėti įtakos, sveikatos, saugos ir gerovės atžvilgiu. Užtikrinti saugią bei higienišką darbo aplinką;

- 16.** visuomet gerbti savo darbuotojų, klientų ir kitų suinteresuotųjų šalių teisę į privatumą renkant asmens duomenis arba diegiant darbuotojų stebėjimo priemones darbo vietoje;
- 17.** saugoti ir imtis atitinkamų veiksmų, kai KN Tiekėjui perduoda asmens duomenis ir kitą informaciją apie asmenis, kad perduoti duomenys būtų apsaugoti nuo neteisėto panaudojimo, atlikti (arba būti atliktus) savo informacinių sistemų saugos atitikties ir rizikos veiksmų, galinčių turėti įtakos informacijos saugai, vertinimą;
- 18.** įgyvendinti technines ir organizacines priemones;
- 19.** tvarkyti asmens duomenis, vadovaujantis [Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento \(ES\) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB](#) nuostatomis.

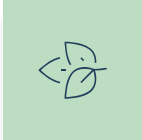

APLINKOS APSAUGA

KN įsigydamą prekes, paslaugas ir darbus siekia, kad būtų daroma kuo mažesnė neigiama įtaka klimato kaitai, aplinkos taršai, atliekų susidarymui, gamtos išteklių naudojimui, ekosistemų ir jų paslaugų būklei ir (ar) kitam neigiamam poveikiui aplinkai, todėl KN tikisi, jog Tiekėjas savo veiklą vykdys aplinkai atsakingu ir veiksmingu būdu. Tiekėjas raginamas nustatyti ir įgyvendinti procedūras, kuriomis būtų mažinamas bet koks neigiamas jo veiklos poveikis aplinkai ir nuolat tobulėti šioje srityje.

Tvari veikla mažesnėse įmonėse gali būti įgyvendinama itin efektyviai, bet mažiau formaliai, todėl rekomendacijos susijusios su aplinkos apsauga Tiekėjo atžvilgiu skirstomos į dvi kategorijas, vadovaujantis [Lietuvos Respublikos Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatumu](#):

Rekomendacija Tiekėjui	Kategorija	
	Labai maža / maža / vidutinė įmonė	Didelė įmonė
Aplinkos apsaugos vadybos sistema		
20. įsidięti ir savo veikloje taikyti aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus pagal Tarptautinės standartizacijos organizacijos standartą LST EN ISO 14001 arba Europos Sąjungos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemą EMAS arba kitus aplinkos apsaugos vadybos standartus, pagrįstus atitinkamais Europos arba tarptautiniais standartais, kuriuos yra patvirtinusi sertifikavimo įstaigos, atitinkančios Europos Sąjungos teisės aktus arba atitinkamus Europos ar tarptautinius sertifikavimo standartus;		×
21. pasitvirtinti savo veikloje ir sutarties vykdymo metu taikomas neformalias aplinkos apsaugos vadybos priemones (pav., bet kokių kenksmingų atliekų ir pavojingų cheminių medžiagų nuotėkio, galinčio pakenkti aplinkai, prevencija, efektyvus elektros energijos ir vandens naudojimas, atliekų mažinimas ir jų surinkimas ir pan.) pagal aplinkos apsaugos lygį, kuris atitiktų EMAS arba ISO 14001, ar kito lygiavėčio standarto reikalavimus arba turėti veiksmingą aplinkos apsaugos politiką, padedančią valdyti aplinkosaugos problemas ir mažinti neigiamą poveikį aplinkai;	×	

Aplinkos apsauga	
22. savo veiklą vykdyti pagal visus taikomas aplinkos apsaugos reikalavimus, kurie nustatyti galiojančiuose teisės aktu;	×
23. imtis iniciatyvos diegti ir naudoti aplinkai nekenksmingas technologijas, medžiagas, mažinti neigiamą savo vykdomos veiklos poveikį aplinkai ir vykdyti atsakingą veiklos praktiką;	×
24. siekti atsakingo, aplinką tausojančio žaliavų tiekimo ar į savo pirkimo procesus įtraukti aplinkosaugos kriterijus;	×
25. teikti pirmenybę energijai, kuri pagaminama iš atsinaujinančių energijos šaltinių;	×
26. matuoti CO2 emisiją, kontroliuoti išmetamo CO2 kiekį, taip pat atlikti CO2 pėdsako matavimus Tiekėjo gaminamuose produktuose (jeigu juos pats gamina);	×
Atliekų tvarkymas	
27. savo veikloje mažinti susidarančių atliekų kiekius;	×
28. užtikrinti tinkamą atliekų tvarkymą, įskaitant ir gaminių pakuočių rūšiavimą ir antrinių jų perdirimą, bendradarbiauti su įgaliojais atliekų tvarkytojais, siekiant kiek įmanoma labiau sumažinti neigiamo atliekų poveikio aplinkai riziką;	×
29. savo veikloje naudojamas chemines medžiagas (jeigu jos naudojamos) tvarkyti bei naikinti saugiu ir tinkamu būdu, užtikrinant, kad neigiamas poveikis aplinkai būtų kuo mažesnis;	×

30. KN paprašius, priimti atgal nebetinkamus eksploatuoti produktus tam, kad jie būtų tinkamai sutvarkyti, pakartotinai panaudoti arba perdirbti;	×	×
Transportavimas		
31. pristatant prekes ar teikiant paslaugas, pirmenybę teikti netaišioms ir/arba mažiau aplinką teršiančioms transporto priemonėms;	×	×
Stebėsena		
32. nusistatyti atsakingo verslo ir darnaus vystymosi tikslus bei priemones šiems tikslams pasiekti atitinkamos politikos, strategijos, deklaracijos ar kito įpareigojančio dokumento forma;		×
33. atlikti savo vykdomos veiklos neigiamo poveikio aplinkai rizikos vertinimą ir stengtis jį sumažinti;	×	×
34. atlikti savo veiklos rodiklių, susijusių su aplinką tausojančią veikla, vertinimą ir atskleidimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 reikalavimus.		×

VERSLO ETIKA

KN savo veiklą vykdo sąžiningai, etiškai, laikydamasis galiojančių teisės aktų reikalavimų, todėl to paties tikisi ir iš Tiekėjo. Tiekėjui rekomenduojama:

- 35.** savo veiklą vykdyti laikantis sąžiningos konkurencijos principų;
- 36.** konkuruoti, laikantis Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo bei kitų konkurenciją reglamentuojančių teisės aktų, taikyti standartus bei procedūras, kuriais užtikrinama, kad Tiekėjo darbuotojai nedalyvautų antikurenciniuose veiksmuose;
- 37.** nedalyvauti jokios formos neteisėtuose pirkimų dalyvių susitarimuose ar kituose mechanizmuose, kurie pirkimuose apriboja sąžiningą konkurenciją, nesudarinėti jokios formos kartelinių susitarimų su konkurentais;
- 38.** tvarkyti apskaitą laikantis teisės aktų reikalavimų ir reguliariai teikti veiklos ataskaitas;
- 39.** įvairiomis priemonėmis mažinti priklausomybę nuo gamintojų ir Tiekėjų, kurie nėra įsteigti ar registruoti Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos valstybėse narėse;
- 40.** laikytis Lietuvos Respublikoje įgyvendinamų tarptautinių sankcijų;
- 41.** užtikrinti vykdomos veiklos atitiktį nustatytiems nacionalinio saugumo interesų įgyvendinimo reikalavimams;
- 42.** vadovaujantis Jungtinių Tautų pasaulinio susitarimo 10 principu, kovoti prieš visas korupcijos formas (tarp jų ir papirkimą bei kyšininkavimą);

43. įgyvendinti korupcijos prevencijos politiką, visiškai netoleruoti nesąžiningos veiklos. Taikyti tokius standartus ir procedūras, kuriais būtų užtikrinama, kad Tiekėjo darbuotojai ir jo vardu veikiančios trečiosios šalys nesiūlytų, nežadėtų, neduotų, neimtų kyšių ir neatliktų arba nepriimtų netinkamų mokėjimų, siekiant įgyti naują verslą, išlaikyti esamą verslą arba užsitikrinti kokį nors kitą netinkamą pranašumą;

44. įgyvendinti korupcijos prevencijos iniciatyvas, skirtas valdyti rizikas, susijusias su korupcija, identifikuoti korupcijos apraiškas bei įtraukti į šias iniciatyvas savo darbuotojus;

45. vengti bet kokių interesų konfliktų ir nedalyvauti įstatymais draudžiamoje veikloje;

46. KN darbuotojams neteikti dovanų arba nerodyti svetingumo tokiomis aplinkybėmis, kuriomis šios dovanos arba svetingumas gali turėti įtakos su Tiekėju susijusiam darbuotojo sprendimui arba, kuriomis gali atrodyti, kad šios dovanos arba svetingumas turi tokią įtaką;

47. teikti dovanas ar rodyti svetingumo gestus versle, kurie atitinka galiojančius įstatymus ir reglamentus, jei jie yra susiję su teisėtais verslo tikslais;

48. nei tiesiogiai, nei netiesiogiai būti susijusiam su bet kokia pinigų plovimo forma. Imtis visų tinkamų priemonių, kad užkirsti kelią ir nustatyti neteisėtus mokėjimus bei užkirsti kelią iš pinigų plovimo veiklos gautų pinigų naudojimui finansiniuose sandoriuose;

49. taikyti pažangias verslo praktikas vykdamas sudarytas pirkimo sutartis;

50. skatinti novatorišką požiūrį ir esant galimybei investuoti į savo darbuotojų kompetencijų ugdymą, mokslinius tyrimus ir plėtos projektus, naujas technologijas ir pažangias priemones, jas atsakingai diegti.

¹Dovana – tai bet koks piniginis ar kitoks užmokestis, atsilavinimas, atsidėkojimas, dovana ar koks nors pranašumas, siūlomas, žadamas, duodamas arba gaunamas be jokio tiesioginio ar netiesioginio atlygio.

² Svetingumas – tai visų formų socialinės paslaugos, dalykinės paslaugos, pramogos, kelionės, apgyvendinimas ar kvietimai į sporto arba kultūrinius renginius ir pan.

KODEKSO LAIKYMASIS

KN tikisi, kad Tiekėjas stebės ir užtikrins šio Kodekso rekomendacijų laikymąsi ir, prireikus, galės tai pagrįsti kaip laikomasi šio Kodekso rekomendacijų.

51. Atsižvelgiant į tai, KN pirkimo sutartyje, sudarytoje su Tiekėju, gali nustatyti, jog keletas ar visos Kodekso nuostatos yra privalomai taikomos. Tokiu atveju, Tiekėjas turi pareigą jų laikytis, o KN – tikrinti kaip Tiekėjas jų laikosi;

52. Kai pirkimo sutartyje, sudarytoje su Tiekėju, yra nustatytas privalomas Kodekso ar atskirų jo punktų laikymasis, **Tiekėjas sutinka** pranešti KN apie nustatytus arba įtariamus Kodekso reikalavimų pažeidimus. Netoleruojami jokie neigiamas pasekmes sukeliantys veiksmai prieš apie pažeidimus pranešančius darbuotojus;

53. Gavus informaciją arba kilus abejonėi dėl pirkimo sutartyje nustatytų privalomų šio Kodekso nuostatų laikymosi, KN vidaus procedūrose nustatyta tvarka gali atlikti Tiekėjo patikrinimą, kurio tikslas - įvertinti, kaip šių nuostatų laikomasi. Tokio patikrinimo metu Tiekėjas geranoriškai bendradarbiauja su KN, operatyviai pateikia visą prašomą informaciją, prieš tai suderinus patikrinimo apimtį, laikotarpį bei reikalingus pateikti duomenis, paaiškinimus;

54. Tiekėjas privalo imtis visų įmanomų priemonių šalinti bet kokius savo paties ar KN atstovų patikrinimo metu nustatytus ar pastebėtus neatitikimus šio Kodekso nuostatomis, siekti juos ištaisyti per pagrįstą terminą ir apie tai informuoti KN atsakingus asmenis;

55. Jeigu Tiekėjas dėl pirkimo sutartyje nustatytų privalomų šio Kodekso nuostatų laikymosi atsisako pateikti KN patikrinimo metu prašomą informaciją, tai yra prilyginama šiurkščiam Kodekso pažeidimui;

56. Apie įtariamą ar įvykusį šio Kodekso nuostatų pažeidimą, arba susidūrus su sunkumais ištaisant užfiksuotus neatitikimus Kodekso nuostatomis, Tiekėjai skatinami sąžiningai pranešti sutartyje nuodytam KN kontaktiniam asmeniui arba KN pranešimu kanalu „Pranešk“. Pranešti galima el. pašto adresu: SpeakUp@kn.lt, SMS žinute arba skambučiu telefono numeriu: +370 686 90155.